

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraș
12 bani, a treia-oraș 10 bani.

O voce din popor

asupra păcii maghiaro-română*).

„Bate-voiu păstorul
și se va risipi turma“.

De când ne-a rânduit Dumnezeu, ca
trăim împreună cu rasa (vița) stăpâni-
are maghiară, noi Românii din patria a-
asta n'am prea avut zile senine; pen-
că conducătorii acestui nefericit stat, tot-
deauna au avut în vedere nimicirea no-
astră pe toate căile, lucrând ca să ne des-
partă în două tabere potrivnice: se bată
păștori, ca să se risipească turma.

Poporul nostru de rând, în urma mul-
tor dovezi de dragoste și dreptate (?),
s'a obicinuit a-le primi dela stăpânirea
maghiară, privește cu multă neîncredere la
țina de pace ce i-se întinde din partea stă-
pânirii maghiare. Ba ce e mai mult, în
pacea aceasta silită, poporul nostru vede
nouă, dar tare măestrită cursă, în ale
rei lanțuri greu și rușinos vom fi în-
țușiți.

Nu vreau să zic, că doară conducătorii
noștri, chemați a face pace, cu stăpânirea
maghiară, n'ar fi cu ochii în patru, ca să se
bată face o astfel de pace, care să aibă
în vedere binele și fericirea fiecărui Ro-
mân deopotrivă. Vor avea de bunăsamă
în vedere, că toți Românii deopotrivă să
poată bucură și liberi desvoltă pe toate
trecele.

Însă de s'ar și face pacea atât de do-
tă, totuși noi Românii de sub stăpânirea
maghiară, — având în vedere șovinismul
maghiar de azi, care nu vrea să se domo-
lescă, — nu vom putea să ne bucurăm
mult timp de o astfel de pace. Nu, căci
stăpânirea maghiară și șovinistii cărmui-
tori, cum vor respecta o pace, când ei fără
nici o rușine calcă legile, dacă e vorba, ca
să tragem și noi folos din avutul și oste-
celele noastre, ca cum noi am fi numai
obitoace bune de țuns și muls?

Poporul nostru de rând, știind ce sar-
ini grele a purtat și poartă, nu vrea pace
militară și rușinoasă, ci deopotrivă îndrep-
tăre la ce i-se cuvine. Să aibă și el parte
decă din sudoarea lui, care nu numai i-se
ere, pe nedrept, ci de mulțori i-se ia cu
uterea, și pentru care în loc de mulțumită,
re să sufere tot felul de batjocuri, hule
și gloanțe chiar.

*) Publicăm acest articol, care ne vine dela
un aderent al foii noastre, cu locuința la țară, în
ajlocul poporului. Articolul e scris sub impresia
evenimentelor din zilele din urmă. De altcum,
crisori de cuprinsul acestui articol, am mai primit
seamă, de când s'au început consfătuirile de
pace. Dând loc articolului, credem că putem de-
tribui cu ceva la lămurirea situației. Redacția.

*Decât pace numai cu numele și de
batjocură, mai bine rămânem cum am fost
și suntem, că de luat și așa nu au ce ama-
rul nost ne mai luă, poate sufletul din oase.*

Stăpânirea maghiară, de bunăsamă ar
vrea, ca cu câteva oase de ros, să astupe
gurile unor fruntași de-ai noștrii, iar pe
bietul popor, care poartă sarcinile și greul
zilei, să-l lase și mai departe să lupte în
neajunsuri, în suferințe și năcazuri: să-l
lase și mai departe să se chinue în nămo-
lul întunerecului, fără nădejde de scăpare.
Guvernul vrea, ca să despartă pe păstor de
turmă, ca turma să se poată risipi și se
poată deveni pradă hienelor și lupilor tur-
bați și insetați de pradă și sânge.

Stăpânitorii maghiari vreau, prin pacea
lor, să vârască, pe nesimțite, cearta în casă:
să ațâțe și învrăjbească pe fiu contra ta-
tălui său; pe frate contra fratelui de-un
sânge. Și le-ar plăcea lor, ca fiul să stră-
pungă și să urida pieptul mamei (al na-
țiunii), care l-a hrănit și i-a dat viață;
ba vreau vulpile, ca prin uneltiri și amă-
giri să aducă pe popor să creadă, că noi
Românii, nu mai avem nimica curat, nu
mai avem nimica sfânt, nimica nobil și bun,
ei și țărâna mormintelor noastre să fie
desprețuită de frații dulci: de frații de
aceiași sânge.

Ar fi de tot trist, ba chiar păcat și ru-
șine pentru un popor, care venuri deorân-
dul a luptat cu bărbăție și dragoste de
neam nefățărîtă, — contra celor mai afu-
risite și dujmănoase atacuri, pentru păstra-
rea limbei, pentru câștigarea drepturilor ce
i-se cuvin și pentru libertate, — ca acuma
deodată să se vadă ingenuchiat și umilit,
să primească dela asupritorul său politic
numai cecece acela în semn de batjocură
să îndură să-i dea: o parte neînsemnată
din cecece i-se cuvine.

Poporul nostru, astăzi mai mult ca ori-
când, e în curat cu datorințele sale, dar
știe și ce i-se cuvine și ce drepturi i-se ră-
pesc. De aceea, dacă se vede încătușat și
lipsit de libertate, ba poate părăsit și de
ai săi, cu dorul de răzbunare, își lasă glia
străbună, își caută libertate, pentrucă astăzi
nu mai e legat de glie ca odinioară.

Noi Românii nici când n'am cerșit, ca
să ni-se dea drepturi, pe cari nu le-am mer-
rită. N'am cerșit nici când să ni-se dea ce
e al altora, nici să nedreptățim pe nimenea;
ci am cerut numai cecece ni-se cuvine ca
unui popor de milioane, care în număr așa
de însemnat contribuim la susținerea sta-
tului.

Dar cu toate că contribuim și noi cu
multe și mari jertfe de bani și sânge la
susținerea acestui nefericit stat, totuși sun-
tem priviți și tractați cât numai se poate de
mașter. Nu suntem stăpâni, ci robi în mo-

șia, pe care am agonisit-o și apărat-o cu
sânge în trecut, iar acum o susținem cu
sudoarea noastră.

Nu cunoaștem amănuntele consfătuiri-
lor de pace, dar cecece ni-se cuvine să că-
pătăm, de bună samă nu se vor învoi ca
să ne dea. Nu, căci stăpânirea maghiară nu
s'a obicinuit nici când să ne dea ce ni-se
cuvine, ci numai să ne răpească cecece
a putut.

Pacea toți o dorim, căci făcătorii de
pace se numesc fiii lui Dumnezeu, dar o
pace dreaptă, de care să se poată bucură
deopotrivă atât conducătorii noștri, cât și
economul, meseriașul și comerciantul ro-
mân; cu un cuvânt să ne bucurăm cu toții
de aceleași drepturi, de cari se bucură rasa
stăpânitoare maghiară, ca să nu zic și cea
evreiască.

Dacă nu se va face dreptate tuturor
deopotrivă, cu starea și poziția în care do-
rește fiecare, ca să se desvoalte, atunci se
va adevăra zisa scripturei: „Bate-voiu pă-
storii și se vor risipi turmele“.

Doresc să nu fiu rău înțeles, dar
la aceste gânduri am ajuns cu dându-mi
seama de cecece se petrec azi în țara no-
astră. Mărturisesc din inimă, că la înce-
put, când am auzit că se poartă consfă-
tuiri de pace între Maghiari și Români,
credeam mai mult la înfăptuirea unei păci
cum se cade. Azi m'am schimbat și tare puțin
mai cred într'o pace cinstită între Ma-
ghiar și Români.

Maghiarii vreau pace numai siliți de
împrejurări, din care cauză ei nu se vor
putea desface nici de șovinismul lor față
de noi. Ca dovadă despre aceasta avem și
gazetele maghiare, cari în zilele acestea
strigă cât pot contra împăcării. Acelaș lu-
cru îl fac și o seamă de societăți și comi-
tate maghiare. Oamenii aceștia nu scriu, ca
să lămurească Maghiarimea despre lipsa
unei păci între Români și Maghiari, ci ei
strigă contra păcii. Prin urmare, se naște
întrebarea: Dacă păturile mari ale Maghia-
rimei sunt mereu asumate contra neamului
românesc, atunci cum e cu puțință, ca între
aceste două neamuri să se încheie pace?

De aceea dorința mea ar fi, ca condu-
cătorii noștri să nu prea pripească cu cine
știe ce „pact“, ci tare bine să chibzuiescă
asupra stărilor prezente și viitoare... Din
cauza aceasta nici nu m'am mirat, că comi-
tetul național, în ultimele sale ședințe, n'a
adus încă hotărîre asupra „păcii“. Eu
cred, că din ce se vor cumpăni lucrurile mai
bine, din ce se va lămuri afacerea mai
tare, cecece e și foarte de lipsă din toate
punctele de vedere.

I. Bota.

Cum stăm cu „împăcarea“?

În numărul trecut al foii noastre am scris despre decursul ședințelor comitetului nostru național, cari s'au ținut Marți și Mercuri în săptămâna trecută. Acele ședințe s'au continuat și Joi, când desbaterile comitetului s'au amânat, iar despre decursul ședințelor s'a dat următoarea știre:

„Comitetul central al partidului național român întrunindu-se în zilele de 20, 21 și 22 Ianuarie st. n. 1914, a luat în desbatere amănunțită întreg materialul consfăturilor purtate de către delegații săi cu prim-ministrul ungar, în scopul de a se găsi mijloacele potrivite pentru stabilirea unor stări mai bune între poporul român și conducătorii statului ungar.

„Învindându-se în cursul desbaterilor lipsa de a se cere deslușiri mai deaproape dela primul-ministru, comitetul național a hotărât *deocamdată* amânarea hotărârii sale definitive (adecă n'a voit să ia hotărârea de pe urmă).

„Delegația comitetului (comisia de trei) a fost invitată a se pune în legătură cu șeful de guvern (cu Tisa), pentru a-i cere lămuririle de lipsă. Îndată după primirea acestor lămuriri, — cari vor urma în timp scurt, — comitetul național se va întruni din nou, ca apoi începând desbaterile se aducă o hotărâre definitivă.“

Când s'a întrunit comitetul nostru național se credea, că acum se va aduce o hotărâre în toată forma în cauza „împăcării“. Dar aceasta nu s'a întâmplat. Și e bine, că nu se pripesc lucrurile, fiindcă e vorba de lucruri, dela cari atârună viitorul unui neam de milioane.

În cele următoare dăm niște scurte păreri ale unor membri din comitetul național.

Dl *Octavian Goga* a declarat, că dânsul nu e mulțumit cu ținuta de până acum a guvernelor maghiare față de Români și consideră de păcătoasă această purtare. Asta și cu privire la guvernul de acum. Cât ce privește *statul național maghiar*, asta este o ficțiune (o inchipuire ungurească). Numai acel barbat va face servicii mai bune patriei, care nu va yisă de un stat național maghiar, ci va lua în seamă populațiunea poliglotă (amestecată) a țării. De aceea poporul românesc trebuie să i-se dea *drepturi naționale*.

Dl *Dr. Iuliu Maniu* a declarat, că despre o schimbare a direcției democratice a partidului național nu poate fi nici vorbă.

Dl *Dr. Teodor Mihali* a dat unele lămuriri cu privire la comitetul național. Foile ungurești strigă adecă cât pot, că de ce stă Tisa de vorbă cu membrii comitetului național român, care a fost desființat de atâta vreme de ministrul *Hieronimi*? Cu privire la acestea, dl Mihali spune următoarele: „Odinioară a venit în Ardeal însuși Hieronimi, după desființarea comitetului și a partidului național și a avut consfătuiri cu noi, cu membrii comitetului. A fost și la mine în Dej și atunci ne-am sfătuit, cum s'ar putea limpezi chestiunile acestea prin comitet și cu conlucrarea comitetului. După ce a ajuns coaliția la putere, acum câțiva ani buni, la chemarea prim-ministrului *Wekerle* s'au prezentat în palatul ministerial membrii comitetului, împreună cu arhierii, iar *Wekerle* a discutat cu noi, ca membri ai comitetului. Noi i-am adus la cunoștință cererile noastre și dânsul a făgăduit îndeplinirea lor. Cauza s'a dat însă uitării în curând. Acum a reluat prim-mi-

nistrul *Tisa* firul lucrului. Deosebirea este, că acum *există pe amândouă părțile bunăvoință și gândul de răspundere*. Dar e dureros că opoziția maghiară face chestie de partid din acest lucru, pe când e vorba de un mare interes al țării, pe care s'au silit mai înainte să-l lămurească și ei împreună cu noi.

Gazetele ungurești continuă cu atacurile contra Românilor și a lui *Tisa*, fiindcă stă de vorbă cu Românii. Partidele koștiste și toate celelalte partide maghiare din opoziție au hotărât, ca să organizeze adunări în întreaga țară și să se ridice contra pactului cu Românii. Aceste partide nădăjduiesc, că prin larma lor vor sili pe *Tisa* ca să se retragă dela guvern.

De altcum furia partidelor opoziționale contra lui *Tisa* crește mereu, în urma nouilor scandaluri întâmplăte în dietă la ședințele din zilele trecute. Despre decursul acestor ședințe și despre votarea noii legi de presă scriem la alt loc al foii de azi.

Ce zic fruntași din România despre „împăcare“?

Gazeta ungurească din Budapesta „*Az Est*“ (Seara), a trimis la București un corresponsent al său, care să ceară părerea unor fruntași de-acolo asupra consfăturilor de pace dintre Români și Maghiari. Numita gazeta spunge, că aceste păreri sunt tiparite întocmai așa cum au fost spuse, ba persoanele întrebate și-au dat învoirea în scris, ca părerile lor pot să fie publicate. În cele următoare dăm și noi părțile mai de seamă din cele spuse de acești barbați.

Părerea fostului ministru de războiu N. Filipescu.

„Nu știu, — a spus dl Filipescu, — în ce stare se află consfăturile contelui *Tisa* cu Românii ardeleni... Părerea mea este, că m'aș bucura din tot sufletul, dacă consfăturile ar duce la izbândă. Dar de prezent cunosc numai punctele de căpetenie, în jurul cărora se poartă consfăturile. De altcum Românii din Ungaria știu ce au să ceară și ce pot dobândi. Ce mă privește pe mine, eu aștept dela rezultatul acestor consfătuiri restabilirea bunelor legături, cari au fost între cele două state înainte de izbucnirea războiului balcanic. Dacă în schimb, consfăturile n'ar duce la un rezultat mulțumitor, atunci, — o spun pe față, — ajungerea de bune legături se va face cu neputință pentru toate timpurile.

„Noi nu dorim să ne amestecăm în afacerile din lăuntru ale Ungariei. De altă parte, când spun, că în caz de neizbucnire a consfăturilor de pace, legăturile între cele două țări n'ar mai putea fi atât de sincere și prietinoase ca mai înainte, aceasta nu poate însemna un amestec, — ci simplu recunoașterea faptului, că *e ceva cu neputință a stă în alianță cu accia, cari nu recunosc pe seama conaționalilor noștri din alte țări acele drepturi, cari sunt puse chiar și în legile maghiare*.

„Din partea diplomației austro-ungare nu ne-am împărtășit de acel *sprijin deplin*, la care am crezut că avem dreptul să ne așteptăm. Și numai acest sprijin deplin, la care speram, ne-a făcut să suportăm, deși cu anevoie, starea amară a Românilor din Ungaria. Lipsa acestui sprijin a trebuit să aibă însă ca urmare îndepărtarea noastră de Monarhie, în loc de a ne apropia și

mai mult. În decursul crizei balcanice, Austro-Ungaria n'a făcut altceva, decât să dea sfaturi fără rost, iar bunăvoința de noi n'a fost mai altcum ca aceea lorlalte puteri, cu cari am întreținut relații mai puțin strânse.

„Am cerut Austro-Ungariei, ca să ne sprijinească direct în cererile noastre de pace de Bulgaria, dar n'am primit un răspuns mulțumitor. Ne-am plâns de aceste favoruri, făcute Bulgarilor pe neînțelegerilor noastre cu ei, când s'au trimis arme. Iar împotrivirea Austro-Ungariei contra păcii dela București e sigură că încă nu se poate numi o prietinoasă...“

„Dar cred că ajunge. Considerăm că România din Ardeal de patrioși bunici precum și trebuie să fie, și să nu mai în viitor plângerile lor zilnice. Atunci gaturile noastre cu Austro-Ungaria ajunge iarăș precum au fost. În caz contrar, când vom fi rânduiți să ajungem la acele plângeri, cari ne pătrund în suflet, și când într-o viitoare frământare politica nu ne vom putea răzumi pe un jiu mai bun decât până acum din parte Austro-Ungariei, atunci te pot asigura că aceasta este părerea tuturor la noi în țară — *ca nu se va afla guvern român care va mai urmă acea politică, pe care a mai urmat-o până acum toate guvernele în Ungaria*.

„N'avem dreptul să ne amestecăm în afacerile dnlăuntru ale Monarhiei, și avem dreptul să ne croim politica dela România așa, precum ne place nouă.“

Parerile fostului ministru de interne Take Ionescu.

Dl Ionescu amintește de o convorbire pe care a avut-o pe vremuri cu fostul prim-ministru *Banfi*, căruia i-a făcut propunerea să încerce o împăcare cu Românii, cam ca în vremea lui *Sași*. *Banfi* i-ar fi răspuns dlui Ionescu: „Nici odată! Uită, că Sașii sunt 200 de mii și la o depărtare de 1000 kilometre de Germania, pe când Românii sunt în număr de trei milioane și sunt marginăși cu noi. Ce nița română!“

„Rezultatul convorbirii de un câțiva ani jumătate cu *Banfi* a fost, — după vorba dlui Ionescu, — că *Banfi* socotea de înșelăciune continuarea sistemului de guvernare, și că dăinuiește azi. (adecă maghiarizarea noastră) — *cu totul! Redacția „Foi Pop.“*

„Spun lămurit, — a continuat dl Ionescu, — credința mea este, că Maghiarii nu vor pierde, dacă se vor înțelege cu noi. N'aș fi sincer în ce privește legăturile noastre cu Monarhia, dacă n'aș fi sigur că înțelegerea între Maghiari și Românii din Ungaria ar fi un motiv mai bun ca legăturile noastre cu Austro-Ungaria, care fie așa de bune, cum ar trebui să fie.“

Ministrul austro-ungar Czermin și împăcarea.

Foia ungurească susnumită a dat un bat asupra consfăturilor de pace și pe lângă cele *Czermin*, care e ministrul austro-ungar la București. Despre acest ministru se știe că el a fost trimis cu condiția să aducă și să ia iarăș legături bune între Monarhie și România. La observarea, că între Maghiari se răspândită vestea, că contele *Czermin* e un mare dușman a tot ce e maghiar, el a dat un mare răspuns zâmbind, că e departe de el orice gând dușmănos față de Maghiarii sau Ungaria.

Intrebat asupra ținutei României față de Monarhie contele Czernin a răspuns următoarele: „Voiu răspunde pe față. Bărbații politici din România se poartă cu mult tact (nu vorbesc prea multe), când vorbim cu ei despre afacerile Românilor din Ardeal. Toți recunosc, că aceasta e o afacere dinlăuntru a Ungariei. Totuși nu e mai puțin adevărat, — adaugă ei, — că noi, *Românii din România ne interesăm de condiționalii noștri din alte state.*

„Trebuie să spun, — a continuat mai departe Czernin, — că legăturile dintre România și Austro-Ungaria au fost în ultimul timp într-o câțva încordate. Ținând însă seamă de bunele gânduri ale politicianilor din România față de Austro-Ungaria, trebuie să nădăjduim, că *indată după deslăsură afacerii Românilor, din Ardeal, toate vor îndreptă pe calea cea mai bună.*”

La întrebarea, că: după încheierea unui eventual pact se vor schimba legăturile între monarhie și România? — contele Czernin a răspuns: „Sunt convins de aceasta, *îndacă orice om, care susține, că Românii din Ungaria nu se bucură, de toate drepturile, are dreptate.* Dacă ar fi altfel, contele Tisa n'ar fi început consfătuiri cu membrii comitetului român. **Starea de azi din Ungaria e nedreaptă pentru Români,** iar dacă contele Tisa — acest patriot maghiar încarnat — își ia sarcina să ușureze starea, aceasta e deja o probă destul de mare, că avem de-a face cu cereri drepte din partea Românilor.

„Părerea mea este, că buna înțelegere între statul ungar și cetățenii noștri de naționalitate română este tare de lipsă.

Asupra întrebării: Ce s'ar întâmpla, dacă cererile Românilor ar trece cu mult peste ceace ar putea da contele Tisa? — Czernin a răspuns: „Considerând marile interese ale Austriei și Ungariei în această afacere, nici nu vreau să mă gândesc la un asemenea rezultat nenorocit.“

Părerile celor trei bărbați de sus au produs o mare neliniște în cercurile maghiare. Foile ungurești s'au năpustit fără cruțare asupra contelui Czernin; de asemenea nu-și pot din destul arăta ura și față de domnii Filipescu și Ionescu, cari încă nu vorbit atât de limpede.

Biblioteca populară a „Asociațiunii“.

Asupra bibliotecii populare a „Asociațiunii“ am scris în diferite rânduri în foaia noastră, fiindcă ne dăm seama de binefacerile, ce le poate aduce poporului nostru o bibliotecă ca aceasta.

Deși cunoaștem năcazurile și lipsurile din anii din urmă, totuși trebuie să ne exprimăm părerea de rău, că o cauză atât de folositoare pentru popor n'a aflat nici pe departe sprijinul dorit. Constatarea aceasta vedem, că o face cu drept cuvânt „Asociațiunea“.

De aceea publicăm mai la vale apelul „Asociațiunii“ în afacerea bibliotecii populare și atragem deosebita atenție asupra lui atât a țărănimii noastre, cât și a preoților și învățătorilor, cari *au datorința* a îndemna și lumina poporul cu privire la o chestie așa de însemnată, cum e biblioteca populară, despre care ni-se spune următoarele:

Acum trei ani, comitetul central al „Asociațiunii“ a hotărât să tipărească în fiecare an câte 10 cărți și un calendar, cu scopul de ale da membrilor ajutători ai „Asociațiunii“, în schimbul taxei de 2 coroane.

Când s'a adus hotărârea pentru înfăptuirea acestei lucrări, s'a avut în vedere atât înmulțirea membrilor ajutători cât și dezvoltarea gustului de citit și prin aceasta, răspândirea de povești și învățături folositoare între săteni.

În parte s'au și ajuns scopul urmărit, dar nu s'au ajuns în măsură ce se aștepta dela un popor de peste 3 milioane și nici în măsură cu jertfele materiale avute cu tipărirea și împărțirea cărților.

În anul 1911 au fost înscriși 11,000 membri ajutători. În 1912 numărul membrilor au crescut cu 1000 și în 1913 numărul membrilor au scăzut cu 4000. După dovezile ce le avem, scăzământul acesta, nu este a se socoti numai lipsei și sărăciei, ci mai mult este a se socoti nepăsării și lipsei de interes.

Avem o mulțime de scrisori, venite dela țărani, cari cer să fie primiți în șirul membrilor ajutători și se plâng împotriva

multor neajunsuri și nepăsări. Dovadă, că în fiecare comună avem țărani iubitori de carte și așteaptă să fie luminați și povățuiți pe calea binelui obștească.

Din cele vre-o 3000 comune locuite de Români, abia putem număra vre-o 600—700 în cari avem înscriși membri ajutători la „Asociațiune“.

Zilnic auzim plângeri, că poporul nostru e înapoiat în cultură și că nu e organizat economic. „Asociațiunea“ a făcut tot ce ia stat în putință, ca să împrăștie întunerecul și să reverse lumină. Pentru a jungerea scopului a apelat și în anul acesta la bunăvoința și sprijinul fruntașilor, cari trăesc în nemijlocita apropiere a sătenilor noștri și dela cari, în cea mai mare parte atârnă deșteptarea și lumina săteanului român.

Suntem la începutul anului 1914 și trebuie să ne dăm seama, în câte exemplare să tipărim cărțile pentru acest an. Dintre cele 8 mii de liste trimise pentru înscrierea de membri, abea dacă ni s'au înapoiat vre-o 50, așa că nu ne putem orienta, nici în ce privește numărul și nici în ce privește expediția.

E trist, dacă nici cea mai înaltă instituțiune a noastră, „Asociațiunea“, nu e sprijinită după merit și e spre paguba noastră, dacă nu căutăm, ca razele ei de lumină să ajungă în măsură cât mai mare, prin toate comunele locuite de frați de-ai noștri.

Ne adresăm și de astă dată, cu toată încrederea, către Domnii preoți, învățători și ceilalți fruntași ai poporului nostru și îi rugăm cu tot dinadinsul, să binevoiască a înscrie cât mai mulți membri și cu posibila grabire să ne trimită listele cu numărul membrilor înscriși.

De aici, din centru, nu se poate face totul. Este în interesul nostru al tuturor, ca să ne facem fiecare datorința, sprijinind frumoasele și mărețele nizuințe ale „Asociațiunii“, prin cari conlucrăm la deșteptarea și înaintarea în bună stare a poporului din care facem parte și pentru care datorință avem să muncim.

Administrația „Bibliotecii populare a Asociațiunii“.

Cu paloșul. 101

...vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

Balc dispărură prin deschiderea din zid și Somoși îl urmă. Cavalerul Albrecht care se uită neconținut înspre ușa rămasă deschisă, văzută deodată pe Maria intrând în sală și înaintând spre el. Alergă la dânsa îmbrățișându-l, îi zise repede.

— Duc pe Voevod și pe sol la herghelie unde se găsesc totdeauna șase cai cu cățele pe dânsii și mă întorc numai decât. Tu aibi nici o teamă, dușmanii nu-ți vor face nici un rău. Numai te rog, întoarce-te în odaia ta ca să nu te găsească aice: asta, arătând spre ușa care fusese înmăsurată de slujitor, are să cadă în curând.

O strinse încă odată la piept, apoi

dispărură și el în deschizătura din zid care se închise îndată după dânsul.

Ajunsesese în curând pe Balc și pe ceilalți care-l așteptau în josul scării lungi, înguste și întoarse ce o scoborise. Pătrunse până la zidul înaintea căruia se oprise Voevodul, pipăi din nou cu mâna, apoi oprind-o în loc, dădu o smuncitură puternică. Zidul se deschise îndată și aice și cu toții intrară într-o chioarcă în care un om înalt putea merge în voie.

— Repede, zise Cavalerul, trecând înaintea celorlați, n'avem vreme de pierdut; ne aflăm acuma sub Cetate, această chioarcă duce la casa păzitorului dela herghelia noastră.

După un sfert de cias și mai bine de mers care semăna mai mult cu o alergătură, Cavalerul se oprî înaintea altui zid, care sub împinsătura lui, se deschise ca și celelalte două:

— Suntem în pivnița hergheliei mele, zise Cavalerul, după ce zidul se închise. Urmați-mă!

Urcară după dânsul o scară cu trepte de lemn și se opriră în fața unei uși.

— Matias! Matias! strigă Cavalerul, bătând cu mânerul spelei în ușă.

Se auziră pași, ușa se deschise și pe pragul ei apărură un Neamț, lung cât toată lumea, slab ca un băț, cu musteți lungi, albe ca zăpada, care ținea un fanar în mână.

— Poronciți, Domnule Cavaler? zise el.

— Indată la cai, zise Cavalerul, nu avem măcar o clipă de pierdut. Țăranii s'au răscolit și au pus mâna pe Cetate; aceștia sunt Balc, fiul lui Sas și solul Voevodului Ardealului, cu doi slujitori domnești pe care trebuie să-i scăpăm de urgență răscolăților. Adă îndată caii.

Fără a răspunde un cuvânt, Matias strigă nemțește cuiva în locuința lui, să vie la grajduri și dispărură cu fanarul, iar Cavalerul păși peste prag urmat de tovarăși. Ei se găseau acuma într-o odaie mică dar curată, unde locuia Matias cu ai săi. Nemțoaica încă desbrăcată, aprinsese în grabă, acum o opaiță.

Dela sate.

Din Cohalm

S'a scris și se scrie și azi despre modul cum cărturarii (domnii) nostri dela sate ar putea aduna poporul în serile lungi de iarnă și astfel a-i împărți idei și cunoștințe spre înaintare. Unii cărturari au cercat cu așa numitele „șezători literare“, dar au băgat de seamă, că nu se ajunge la rezultatul dorit. Ei spun, că poporul neavând rol activ se plictisește foarte ușor.

S'au folosit atunci alte mijloace și s'a zis: să cercăm să creștem generația tinăra (tinerimea) pentru viitoarele șezători. Să o creștem însă astfel, ca să aibă rol activ (să contribuie și tinerimea la reușita șezătorilor), să-i dăm puțința să muncească și ea cu trup și suflet în scopul înaintării sale.

S'a început și rezultatele obținute sunt mulțumitoare. Tinerimea în serile de iarnă în multe locuri ține șezători literare prin faptul că sub conducerea intelectualilor (domnilor) își învață rolurile din cutare piesă teatrală, ba învață cântece în două sau patru voci, ba jocuri naționale, cari toate ajută la dezvoltarea și păstrarea unei vieți sufletești aducătoare de roduri folositoare!

Așa a lucrat și harnicul învățător gr-cat. din Cohalm: Andreiu Boeriu și în seara de 6 Ianuarie v. 1914 a apărut cu actori și coriști bine instruiți pe scena (bina) hotelului Schlosser. Sala era plină de privitori, în frunte cu merituosul domn protopop Ioan Bercan, părintele gr-cat. Spornic, Dr. Drimba, domni învățatori etc. Prestațiunile au mulțumit, storcând vii aplauze. Călușerul, condus de inimosul învățător Boeriu, s'a executat cu o măiestrie și originalitate, care a stors admirația salei întregi. Ceeace a placut mai mult a fost împrejurarea, că poporul român din Cohalm cu toate că e împărțit în două confesiuni: gr-or. și gr-cat., totuși a dat dovadă vie, că afară de biserică are un credeu comun, adică în scopul de-a se ridica în bunăstare și cultură lupta uniți în suflete și simțiri, mână în mână. Fără îndoiala, că poporul urmează exemplul domnilor, cari stau în fruntea lui.

La joc îți saltă sufletul văzând cum tineri și bătrâni, domni și țărani își dau mâna frățescă și se avântă în jocuri pline de spirit românesc. În pauza unaral în-

vățător gr-cat. Boeriu văzându-i la masă adunați, în frumoase cuvinte le-a pus la inimă unirea în cugete și simțiri în cauza națională și culturală. Așa au petrecut Românii din Cohalm până în zorile zilei.

Iată un exemplu de urmat. Mărturisesc, că nici când n'am simțit bucurie mai mare, decât în clipele trăite în mijlocul acelui popor înfrățit. Și până când vor fi intelectuali cu dragoste de neam și dor de muncă precum sunt cei din Cohalm, până atunci să nu desnădăjduim într'un viitor mai bun.

Asze.

O frumoasă serbare în Cața.

Răspunzând invitațiunei măgulitoare a societății „*Înaintarea*“ a tinerimei din comuna Cața, n'am crezut că mulțumirea sufletească, — pe care mi-o va procura serbarea pregătită pentru seara de 7 Ianuarie (a doua zi de Bobotează) în Cața, — va fi atât de mare, încât să mă facă s'o exprim și pe aceasta cale, celoree m'au invitat.

Dar a fost una din acele serbari, care ar putea face cinste oricarei tinerimi cât de înaintate; a fost o serbare care a ridicat prin succesul ei neașteptat de mare, foarte mult vaza și numele Caței. Publicul, de aproape 300 persoane, în care am observat numeroși străini și multa „inteligența“, a petrecut una din cele mai plăcute seri. Notez pe d-nii Marinescu, directorul gimnaziului „*Gheorghe Smeard*“, N. Russu-Ardeleanu, publicist și Ig. Mircea, negustor, toți din București; Toma Sasul comerciant cu domna, Ghița, preot, cu d-na, I. Bogdan și I. Bărsan cu d-na, învățatori și E. Maftai, comptabil, toți din Pașcuș; Sica, preot, cu d-na, din Drăgăș, Eug. Bărsan din Brașov, Aurel Ștefan, teolog din Sibiu, I. Dima, învățator din Feldioara, I. Pora, comerciant din Homorod cu d-na, I. Iosif, director de banca cu d-na (Cohalm), Scheel, rector șasese din Cața, Boethe, șeful gării locale cu d-na, numeroși tineri și tinere din satele vecine etc.

Corul, opera frumoasă a învățătorului Valeriu Popovici, de curând venit aci, a făcut furori și prin costume și prin armonie și cântece românești, cari au înflăcărat pe ascultatori. Nu aș fi crezut niciodată pe nimeni, că se poate organiza un asemenea cor cu tineretul unei comune numai jumătate românești din Ardeal, un ti-

neret care n'a putut învăța în școlile. Pe lângă ferneccătoarele ascultate cu evlavie și cu o bucurie s'au dat câteva scenete hazlii: „*Tigăcăruș*“, „*Surugiul*“, „*Kinematograful*“, „*Norocul lui Petruș*“, cari, jucate adesea de niște artiști adevărați, au avut foarte mult publicul. Nimeni, dar nimeni, n'a putut găsi decât cuvinte de laudă și de mulțumire. Ceeace mă făcea să dau numele excelențelor interpretelor principale: Tineretele Maria Șan, Eugenia Cornea și Anghilina Călin, tinerii Mihai Boer, G. și C. Flint, I. Ilaşan, S. și C. Palăsan, N. Căbaș, N. Căna, Tr. Micu, I. Micu și A. Boer. Și toate au contribuit în mare măsură la realizarea uimitorului succes al serbarei.

După „*teatru*“ au urmat dansuri naționale admirabile executate de 12 tineri conduși de învățător. Încântați au fost și cei doi jandarmi ungari, cari s'au zut datorii să facă act de prezență, apoi a durat până la ziuă pasionantul burator.

Serbarea din Cața a fost o serbare frumoasă românească. Vrednicii coriști ai Românilor, preotul Patriciu și învățătorul Popovici merită cea înalta lauda ce se poate aduce unei munci apostolice sau idealiste naționale.

Din Gușter

Adunarea generală a „*Reuniunii*“ a avut loc la 25-a adunare în sala de așezare a comitatului S. Reununea și-a ținut a 25-a adunare la pentru anul 1912, în comuna Gușter (lângă Sibiu) la 29 Decembrie v. Comitetul central al reuniunii a fost organizat prin membrii: R. Simu, V. Tăbăc, T. Popovici, R. Perian și N. Iosif, însoțiți de prof. I. Oțoiu, de preot Boin, R. Bucșa un grup de pedagogi seminarul „*Andreian*“ și alți intelectuali.

Adunarea s'a ținut în frumosul cămin al școlii, presidată de dl R. Simu. Înainte de oarele 3, locuitorii români din comuna Gușterita, bătrâni și tineri, băieți și femei s'au prezentat într'un număr mare și nu se putea aștepta mai mare.

Dl R. Simu a deschis adunarea, bind pe înțelesul poporului despre scopurile reuniunii și despre scopurile:

Fugarii n'avură vreme să schimbe multe cuvinte, căci în curând s'auzira caii venind. Ei ieșiră atunci pe prispă și gâsăriră pe herghelegiu, cu un băiet al lui, care țineau cinci cai având șălele pe dânșii. Balc, Șomoși și cei doi slujitori se grăbiră s'incalcece.

— Nu vii și Dumneta? întrebă Balc pe Cavaler.

— Nu, răspuse acesta, mă întorc la oștenii și la soția mea. Băietul lui Matias vă va fi călăuză până în valea Șomuzului, caii sunt foarte buni. Mergeți cu bine.

— Domnule Cavaler, zise atunci Balc, îți dătoresc viața, fii incredințat că atât părintele meu cât și Craiul vor avea cunoștința de frumoasa Dumitale purtare. Să ne vedem sănătoși, și, cu aceste cuvinte dădu pinteni calului.

După ce sgomotul făcut de copitele cailor nu se mai auzi, Cavalerul Albrecht schimbă câteva cuvinte cu Matias, apoi plecă spre Cetate pe drumul pe care venise. Însă când ajunse în fundul chioarcei, ră-

zorul care deschidea zidul nu voi să joace: vreme de un cias se căzni în zadar. Era să-l lese și să se întoarcă la casa lui Matias când, fără ca să fi făcut alte încercări decât acea pe care o făcuse necontentit dela început și fără a apăsa în alt loc, lespedele se urni. Cavalerul se grăbi să suie scara strimță și sucită care, de sub temeliile Cetății, ducea în sala cea mare. Când ajunse în vârful ei, se oprî și începî să pipăie părțile la înălțimea feței lui până ce atinse de un feliu de mănunchiu; apăsa pe el cu amândouă mâinile și începî să tragă. O bucată de părete, lată de trei palme și naltă de un stânjin luncă spre scară fără sgomot căci eră pusă pe rotiți care umblau pe două șini. Această bucată de părete deslipindu-se, lăsase un gol în care Cavalerul se grăbi să între. În acel gol erau trei trepte, pe care el le sui tus-trele: la înălțimea feții lui eră o scobitură alcătuită masca unui om. Această scobitură pe din afară, adică pe partea din sală a păretelui alcătuiă capul Mântuitorului răstignit pe

cruce, săpat în piatră, iar trupul și capul alcătuiău ca un feliu de invalid în care partea de zid ce fusese deslipită de Călele. Două borte prin care trecea în zidul zilei arătau unde erau ochii, alte două mici, plecau din urechi. Cavalerul Albrecht punând fața lui în acea mască, puțin de la bortele ochilor să vadă toată sala, iar acele dela urechi, fiind foarte cu măsură făcute, piezișe, mai late în partea din față cât în partea din dos, putea să audă și cel mai mic sgomot făcut în sală.

Cum puse ochii la bortă, tresărî în sală se află Maria, soția lui, cu un străin, fără coif, dar îmbrăcat în zălău paloș la brâu și pinteni de aur la călăuș. Amândoi stăteau în picioare lângă ușă și ducea la odăile ei. Oșteanul se află în prag și părea că voiește s'o împieșă să părăsească sala.

Ea vorbea tocmai atunci și glasul ei eră supărat.

— De ce nu vreu să stau la vorbă Dumneta? zicea ea. Pentru că ești un

Din dietă.

În ședințele dietei din decursul săptămânei trecute s'au întâmplat iarăș scandări ne mai pomenite, cum numai în dieta Ungariei pot să se întâmple. În cele următoare vom da un scurt raport.

Ședința dela 21 Ianuarie.

O ședință mai cum se cade a avut loc numai Mercuri, în 21 Ianuarie n., când prim-ministrul Tisa a răspuns asupra unor întrebări în chestia cu consfăturile pentru pacea româno-maghiară și asupra procesului contra Rutenilor, despre care am scris și noi într'un număr trecut.

Deputatul Beszkid a zugrăvit, în legătură cu procesul ce decurge în Sighetul Marmației contra Rutenilor *schismatici*, starea mizerabilă în care e silit să trăiască poporul rutean. Numitul deputat cere sistarea (oprirea) procesului, fiindcă aci nu e vorba de ceva tradare de patrie, cum se crede la început, ci numai de o mișcare religioasă. Printre Ruteni s'a pornit adevărată o mișcare, ca să treacă la religia ortodoxă rusească. Din partea autorităților s'a început însă cercetare contra bietilor oameni, fiindcă între ei și oarecari căpetenii rusești ar fi ceva legături politice, ceea ce până acum nu s'a putut dovedi.

În legătură cu consfăturile de pace a zis deputatul Beszkid, că să se scoată din valoare legea de naționalități din 1868 și să se facă o altă lege nouă.

Prim-ministrul Tisa a răspuns, că recunoaște cumcă starea Rutenilor din Nordul Ungariei e foarte înăpoiată. Dar nu poate recunoaște ca cineva să vorbească în dietă despre un proces, care e încă în cursă.

Asupra consfăturilor cu Românii prim-ministrul a repetat aceleași vorbe, pe cari le-a mai fost spus și mai înainte, că adevărat prin o eventuală împăcare nu se va periclita existența statului național maghiar. Cât pentru legea de naționalități dela 1868, a zis Tisa, că aceasta a fost în multe privințe schimbată prin legi aduse mai târziu; iar părțile neschimbate, în partea cea mai mare, n'au fost executate și *nici nu se pot executa* (nu se pot implini). Afacerea aceasta e tare gingașă. Unele dispoziții (hotăriri) ale acestei legi trec mult peste marginile, cari s'ar putea uni cu „ideia“

statului național maghiar (?!), ba unele dispoziții sunt și învechite pentru o administrație modernă. De aceea le-am și spus îndată la început naționaliștilor români, cu cari m'am consfățuit, să nu aștepte delă mine împlinirea hotăririlor acestei legi încă neschimbate, dar învechite. (La auzul acestor cuvinte mamelucii guvernamentali aplaudau cu totul.) Regularea chestiei de naționalități prin o nouă lege încă nu e cu cale. (Ei, iată cum le sucește și răsucesțe! Legea dela 1868 e prea veche, iar una nouă nu e cu cale! Și-apoi să avem încredere în pacea lui Tisa? *Redacția Foii Pop.*)

Ședința dela 22 Ianuarie

a decurs într'o desbatere foarte agitată și șgomotoasă, fiind la ordinea zilei proiectul (planul) de lege despre reforma presei. Partidele maghiare din opoziție au încercat cu toate mijloacele să amâne tot mai mult desbaterea acestei legi. Au vorbit întâiu deputații Sümegi și Urmancy, contra legii sus numite. Urmancy s'a folosit însă de cuvinte foarte aspre la adresa guvernului și a mamelucilor guvernamentali. Din cauza aceasta a fost în mai multe rânduri îndrumat la ordine, iar la urmă președintele dietei l'a oprit să mai vorbească. Urmancy a continuat să vorbească mai departe, pentru care nesupunere președintele a făcut arătare contra lui la comisia de imunitate (care judecă pe deputați).

În sală se produce o agitație și larmă generală. Președintele dă cuvântul contelui Andrași, singurul deputat, care mai e înștiințat să vorbească contra proiectului. Andrași spune, că proiectul de acum e cu mult mai barbar ca legea cea veche, condamnă apoi ținuta guvernului și a partidului dela putere, care a pus la cale atâtea panamele, dupăcum s'a scos la iveală prin procesul Lukaci-Deji etc. etc.

Se scoală numai decât **prim-ministrul Tisa**, care încă vorbește foarte mândros și infuriat la adresa opoziției. El încearcă să iee apărarea lui Lukaci, zicând că Deji ar trebui să se ascundă în fața lumii, după ce a ridicat învinuiri atât de mari, pe cari apoi nu le-a putut dovedi.

Sfârșind Tisa, mai vorbesc ministrul Balog și secretarul de stat Vadász, cari au prezentat legea, apoi se încheie discuția, iar dieta votează proiectul în general.

urmărește întru deșteptarea și înaintarea în bunăstare a sătenilor români. Fiind la rând raportul general al reuniunii pe anul 1912, dl V. Tordășianu face o expunere a anunțată asupra raportului general, în urma căreia adunarea a ales o comisiune pentru examinarea raportului și a socotelilor.

Între pauze, corul tinerilor pedagogi, s'a desfășurat cu mai multe cântări frumoase, ceea ce numai spre laudă le poate fi.

Dl profesor I. Oțoiu, înțelegând frumoasa chemare ce o are Reuniunea română de agricultură, a intrat și dânsul în șirul celor care ostenește pentru deșteptarea și luminarea sătenilor și a ținut o frumoasă prelegere despre creșterea pomilor, despre îngrijirea lor și despre boalele de cari suferă, stăruiind mai ales asupra păduchelui de sânge. Nădăduim, că dl I. Oțoiu va fi în viitor un cald sprijinitor și membru fondator al Reuniunii române de agricultură.

Dl N. Iosif, vorbind despre înmulțirea sivoarilor de venit, a spus cum ar putea fiecare sătean să facă un început în ramul pomăritului și în celelalte. A stăruiit apoi asupra soiului de vite Simmenthal, fiind căciile de soiul acesta foarte lăptoase.

Dl V. Tordășianu a vorbit despre înnoțiri și Reuniunile de înmormântare.

Raportorul comisiunii alese, părintele Traian Petrișor, își face raportul său. Comisiunea examinând socotelile și budgetul și aflându-le în deplină regulă, raportorul propune: Să se ia raportul general pe anul 1912 la cunoștință, să aproabe socotelile și bugetul. Adunarea primește.

Președintele mulțumește tuturor, și înosebește acelor cari au ostent pentru reușita adunării și încheie adunarea, cu klorința, a sămânța aruncată să aducă roade bune.

Cina pentru oaspeții străini s'a servit în casele parohiale. Hărnicia și vrednicia conducătorilor români din parohia comunei Gușterița au fost scoase și aci la iveală. Laudă se cuvine harnicului preot T. Petrișor și inv. penz. George Stănescu. Nu mai puțin vrednicesc laudă și îndemânatecele soții ale acestor doi fruntași conducători. Știm că lucrările acestor doi bărbați vrednici sunt sprijinite și de alți fruntași, de aceea Românii din Gușterița pot fi mândri cu astfel de conducători. Să le urmeze și în viitor sfaturile și povețele; iar atunci bună ispravă vor face. *Rap.*

dător viclean! Folosindu-te de cunoștința Cetății dobândită în vremea în care ai fost căutat de noi într'însa și scăpat de moarte, ai adus în zidurile ei pe dușmanii Craiului căruia ia-i jurat credință. O! s'ar cădea să ți-se sfărâme pîntenii de aur ce, spre rușinea cavalerimii, îi porți la călcăie. Nu vreau să aud un cuvânt din gura Dumitale cea vicleană. Dă-te la o parte și lasă-mă să trec!

Dar oșteanul nu se mișcă din loc.

— Și eu nu te voi lăsa să pleci până ce nu vei auzi tot ce am de zis.

Maria se lăsa pe un scaun și, ascunzându-și fața în mâni, începuse să plângă.

— Nu sunt un trădător, zise Stroici, sunt un oștean care își împlinește datoria. Acum îți pot destăinui că sunt deslegat de orice jurământ de credință cătră Craiul unguresc și că am jurat credință altuia, unui Voevod din neamul nostru, care este pe cale să mântuie această țară de ocârmuirea blăstămată a lui Sas și s'o facă neatârnată

de Crăia ungurească. Când am fost lovit de hoții lui Ianoș și lăsat ca mort în pădure, veneam, trimis de Domnul meu, spre a-i fi namestnic în această țară și a lucra în numele lui la desrobirea neamului meu. Vina mea fost-a oare dacă am căzut rănit aproape de moarte și dacă Dumneata, cunoscându-mă, m'ai adus în această Cetate pe când eram în nesimțire și m'ai scăpat de moarte prin îngrijirile Dumitale și acele ale preotului papistaș? Vinovat aș fi dacă aș fi încercat prin viclesug să mă furieș în zidurile stăpânite de Crijați. Sau oare, fiindcă m'ați căutat, datoream să părăsesc datoria sfântă de care eram legat prin fire și prin jurământ? Dar trebuie să știi că dela datoria mea cătră acei care m'au ridicat dintre morți și m'au căutat până când m'am făcut iar sănătos, eu n'am fugit. Am cerut și mi s'a încuviințat ca viața tuturor acelor cari apărau această Cetate să fie pe cât cu puțință, cruțată, ca cinstea și averea lor să rămâie neatinsă. Și dacă m'ai văzut printre rândurile năvălitorilor,

această împrejurare este datorită în mare parte dorului de a împiedeca prin ființa mea orice cruzime zadarnică, orice batjocură de care ar putea fi atinși acei la care ții. Iar de cunoștința mea de cetate întru nimic nu ne-am folosit, căci alții, mai vrednici decât mine, cunoșteau de mult o chioarcă ce duce la fântâna din curtea Cetății și prin care am pătruns în zidurile ei. Și acuma, hotărăște dacă mi se cuvin porecele de trădător și de viclean, dacă tot ești de părere că sunt nevrednic de pîntenii de aur ce-i port la călcăie și dacă se cade ca ei să fie sfărâmați?

Maria nu răspunse; ea urmă să plângă, dar lacrimile ei erau acuma lacrimi de mulțămire căci vedea că logodnicul ei de altă dată, pe care îl iubise atâtea și pe care îl iubea și astăzi, nu eră ființa vicleană ce, pentru o clipă, își închipuise că este.

Ștefan înțelese ce se petrecea într'însa. Se apropiă de ea și se încercă dar, în zadar, să-i desprindă binișor mâinile de pe față. *(Va urma.)*

Fiind legea primită în general (peste tot), urmează ca să se înceapă dezbaterii ei a doua oară, paragraf după paragraf, când apoi se mai fac din nou unele schimbări. (Așa se urmează cu votarea legilor).

Incepându-se dezbaterii legii după paragrafi, se anunță la cuvânt vestitul corifeu **Poloni**, care începe a vorbi de-a lungul și de-a latul. Deputații guvernamentali susțin, că n'are dreptul să vorbească așa pe larg; atunci Poloni își ia hârtiile de pe masă și vrea să plece, fiindcă, — zice el, — nu vrea să se lase aruncat afară cu poliția; președintele îl îndrumă la ordine; deputatul Smreciani amenință pe președintele dietei, din care cauză e dat comisiei de imunitate.

Mai potolindu-se puțin spiritele, se trece la stabilirea lucrurilor, ce vor avea să se discute în ședința din ziua următoare. În decursul acestei debateri **Andrași** se scoală din nou, zicând că vrea

să respingă „atacurile mojicești și fără temei moral“ ale lui Tisa contra lui Deji. **Andrași** spune, că Tisa ar putea să considere de o mare cinste, dacă Deji ar sta de vorbă cu el. (Așa se batjocoresc în dieta unul pe altul! *Red. F. Pop.*)

În urma atacurilor lui Tisa față de Deji, acesta din urmă a provocat la duel pe Tisa. Dar în ziua următoare Tisa a declarat, că el n'a voit să atace cinstea lui Deji, astfel că duelul s'a încunjurat.

Ședința dela 23 Ianuarie.

Încă dela începutul ședinței, se observa o deosebită înverșunare pe fețele deputaților din opoziție. Asta din cauza atacurilor lui Tisa contra lui Deji în ședința trecută. Deputații opoziționali au venit acum în dietă pregătiți pentru scandaluri. În fruntea lor e Aponi și **Andrași**. După deschiderea ședinței se da citire hotărârii comisiei de imunitate, care oprește pe Ur-

mancay dela cercetarea a 40 ședințe, la dela 5 ședințe etc.

Incepându-se dezbaterii pe paragraful legii de presă. **Aponi** se scoală și cere președintelui să îndrume la ordine pe Tisa pentru vorbele vatamatoare față de Deji în ședința de ieri. Președintele **Beothy** zice că asta n'o află de lipsa. În urma acestui răspuns **Aponi** declară, că atunci nu va sta de loc parte la discuție.

Acum la cuvântul **Bela Barabaș**, a cărui cuvinte provoacă aplauze la deputații din opoziție, iar guvernamentului protestează pentru meru contra lui. **Barabaș** în curând sfârșește vorbirea într'o lăuna grozavă. **Scoala Rakovski** și cere cuvânt, dar nu i-l dă. El însă vorbește cu tot ceea ce are, dar tot trebuie să înceteze în curând.

Acum se scoală contele **Andrași** și cere cuvânt la regulament. Magnanimitatea deputaților nu se învoiește. În vremea președintelui se cugetă cum să cumine scandalul.

Scandaluri în dietă.

Andrași dimpreună cu alți deputați sunt scoși din dietă. — Vezi cele scrise la pagina 5.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

și închide ședința. In decursul pauzei se pune garda dietei pe lucru. Mai mulți polițiști intră în sala de ședințe și provoacă pe deputații Frater, Husar, Barabas, Hederari Lehel și Vajoni să părăsească sala. Ei nu vrea de voie bună, de aceea sunt scoși cu sâla.

Pe gangurile dietei Tisa a spus deputaților guvernamentali: Trebuie să scoatem afară toată opoziția! Trebuie să facem și acest lucru!

După redeschiderea ședinței Andrași cere din nou cuvântul la regulament. Președintele nu-i dă voie să vorbească. Andrași nu vrea să știe de asta și începe a vorbi, dar nimenea n'auze nimic. In sală e o gălăgie la culme. Președintele îi strigă lui Andrași, că n'are drept să vorbească, dar acesta dă mereu înainte. Intr'aceea mai mulți deputați sar pe bănci, în sală se face o larmă îngrozitoare. Președintele, ca să încunjure bătaia, închide din nou ședința.

Iarăș vine garda parlamentară înăuntru și provoacă pe Andrași să părăsească sala. El răspunde înverșunat, că nu se supune acestui președinte! Atunci gardiștii îl scot afară pe Andrași fără voia lui. După el ies și ceilalți deputați opoziționali, astfel că ședința s'a continuat mai departe în lipsa opoziției. (Chipul din foaia de azi ne arată scena, când comisarul Laczkovics, urmat de gardiști, provoacă pe Andrași să părăsească sala de ședințe).

După scoaterea lui Andrași, Haller și Battiani din sală, urmează din nou deschiderea ședinței. Conte Aponi cere cuvântul. El se plânge, că majoritatea parlamentară nu respectă regulamentul dietei.

Contele Zichy încă cere cuvântul la regulament. Președintele nu-i dă. Zichy totuși vorbește. Atunci președintele ridică ședința, iar garda parlamentară intră pentru a treia oară în sală, de unde scoate pe Justh și pe Zichy.

După redeschiderea ședinței, din nou cere cuvântul Aponi, care declară, că între astfel de împrejurări opoziția nu mai vrea să iee parte la desbaterea legii de presă. După această declarație, toți deputații opoziționali părăsesc sala de ședințe.

In dietă au mai rămas deci numai deputații guvernamentali, cari au votat iute iute toți paragraful, pe lângă tare puține schimbări.

Ședința dela 24 Ianuarie.

Lipsind opoziția, a decurs totul în liniște. După deschidere s'a adus la cunoștință, că Andrași e oprit dela 10 ședințe, iar Zichy și Justh dela câte 15. S'a luat apoi în desbatere legea de presă, care se votează și după a treia cetire.

După aceea s'a sculat Tisa, care prin o vorbire mai lungă a încercat să arete îndreptățirea președintelui față de deputații opoziționali, cari fac atâta gălăgie în dietă. Cu acestea s'a închis ședința, anunțându-se proxima ședință pe Mercuri, în săptămâna aceasta, (28 Ianuarie). Luni și Marți acum nu s'au ținut ședințe.

In ședința de Mercuri acum (28 Ianuarie) s'a luat în desbatere legea pentru urcarea numărului recruților. Deputații din opoziție n'au luat parte la ședință. Ei au de gând să aranjeze adunări contra guvernului în întreagă țara.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 29 Ianuarie n.

Cătră abonați.

Facem cunoscut, că din săptămâna aceasta încolo nu mai trimitem foaia, decât aceluia, cari au plătit înainte abonamentul. Ceice n'au trimis încă banii, să se grăbească a plăti, altcum le oprim foaia. Pe așteptare n'o putem da, fiind prețul foi și așa destul de ieftin. Cine nu vrea să o mai aboneze, să trimită înapoi numărul, așa cum l'a primit, fără a rupe fașia de pe el. Credem însă, că ceice au primit numerii de până acum o vor abona și mai departe, altcum era datoria lor morală, ca să ne trimită foaia înapoi încă cu numărul prim din anul acesta. Aceia, cari din cine știe ce cauze n'au plătit până acum, binevoiască deci a grăbi cu trimiterea banilor în zilele acestea. Altcum nu mai primesc nici un număr mai departe.

Concertele doamnei Triteanu. După cum aflăm, doamna *Veturia Triteanu*, distinsa noastră cântăreață, va da o serie de concerte în România, în folosul „Societății ortodoxe naționale a femeilor române din regat”. Primul concert va avea loc în 20 Ianuarie v. la Ateneu în București, apoi va urma în 22 Ianuarie v. un concert în Ploiești, în 24 Ianuarie v. altul în Constanța și în 2 Februarie v. în Craiova.

Știința românească. Sunt câțiva ani, de când doctorul Toma Ionescu din România a aflat un leac, cu care să amortească nu mai partea trupului cu locul, unde trebuia să se facă operația, fără a se mai adormi omul ca până atunci. Felul acesta de amortire, pe care Doctorul Ionescu, l'a arătat celor mai vestiți doctori de aici și din America, s'a dovedit de foarte bun și mai puțin periculos, ca adormitul omului. Acum Ionescu pleacă din nou în America spre a arăta felul său de operație. Cu dânsul mai merg și medicii Jovara și Jianu, cari vor arăta Americanilor operațiunile, când trebuie scos din om un os și înlocuit cu altul. — Aceste descoperiri ale numiților domni, vor face de sigur nume bun Românilor și țării lor!

Reuniunea de patronaj, secția Sibiu și-a ținut în 15 Ianuarie n. 1914 adunarea generală sub prezidenția dlui Dr. V. Wiedorn, în sala tribunalului din loc. Comitetul acestei societăți a fost însărcinat pe dl Dr. Ioan Fruma, avocat în Sibiu, ca să țină în această adunare o prelegere publică, despre însemnătatea susnumitei reuniuni, ceea ce Domniasa a și făcut, ținând prelegerea în limba română. Interesanta prelegere a dlui Fruma a fost lucrată cu multă cunoștință de cauză, arătând însemnătatea și folosul acestor reuniuni, cari ținesc la ridicarea celor decăzuți moralicește, câte odată din vina lor, dar de multeori în urma sorții vitrege și a lipsei de cultură.

Ger și ninsori se anunță din mai multe părți ale Europei. Așa se anunță de pildă din Belgia, că acolo domnește un ger nemai pomenit. — In Paris gerul și ninsorile, cari nu s'au mai văzut pe acolo dela anul 1883, nu mai iau sfârșit. Mai multe trenuri au fost îngropate de zăpezi. Prin unele locuri zăpada a ajuns la o înăl-

țime de 3—4 metri. Comunicațiunile sunt aproape pretutindeni întrerupte. — Asemenea ger grozav se anunță și din Spania-Nord și din părțile de sud. — Mult mai mare e încă gerul în Rusia, unde în urma căderii zăpezii neîntrerupte aproape toate comunicațiunile, atât pe drumurile țării cât și pe liniile ferate, sunt cu totul întrerupte. Zăpada a ajuns prin unele părți la înălțimi de metri. Multe trenuri au fost îngropate de zăpezi și scoase apoi cu ajutorul miliției. In apropiere de Petersburg au deraiat (sărit de pe șini) un tren în urma zăpezii prea mari.

Un ospăț cu sfârșit tragic. Dumineca trecută a avut loc în comuna Cornățel (lângă Sibiu) un ospăț foarte mare, unde a fost multă veselie și voe bună. La plecare spre sfânta biserică, nuntașii chiuiau, sbierau și trăgeau la focuri de revolver din greu. Deodată să aude din mulțime un strigăt sfâșietor de durere și sângerând pică la pământ băiatul de 7 ani, A. Mândrunec, nimerit de un glonț de revolver într'un picior. Nuntașii, în urma acestei întâmplări, înspăimântați încep a se împărășii în toate părțile, dispărând toată veselie și lăsând pe miri aproape singuri. Contra vinovatului Nicolae Popa, care deși are etatea de 50 ani, totuși a fost atât de nebăgător de samă la umblarea cu arma, s'a făcut arătare la judecătore. — Ar fi timpul, ca oamenii și tinerii nostri să părăsească odată această dătină de-a împușca pe la ospețe, căci astfel de lucruri urâte numai năcazuri și primejdii le poate aduce.

Bubat negru s'a mai constatat până acum la un călător, care a sosit zilele trecute în Triest și care a declarat, că în 8 Ianuarie n. ar fi trecut prin Viena. — Intr'un număr trecut am spus și noi, că băiatul unui vienez a fost dus în spital, după ce s'a constatat, că ar avea bubat negru. E temere, ca boala să nu se lățească.

Haite de lupi. In urma zăpezii, — căzută de vre-o două săptămâni încoace din greu, — se dă prilej fiarelor sălbatece a se cobori dela munte, unde nu mai găsesc nimic de hrană. Ele să trag în apropierea orașelor și comunelor. Așa aflăm din Cisnădie, că un vânător de acolo ar fi observat în zilele acestea pe dealurile din apropierea Cisnădiei o haită constătătoare din vre-o 8—10 lupi. — O altă haită, în număr de vre-o 25 de lupi, a fost observată tot în zilele acestea lângă Sadu (comitatul Sibiuului), în apropiere de stabilimentele de electricitate. Niște oameni, cari călătoriau în sănii spre Riusadului, au tras mai multe focuri de revolver asupra lupilor, în urma cărora fiarele sălbatece s'au retras în desi-mea pădurilor.

Regularea măsurilor. Din partea magistratului orașenesc din loc, se aduce la cunoștința tuturor celor interesați, precum neguțătorilor mari și mici etc., că regularea (timbrarea) măsurilor, conform ordinațiunii ministrului de comerț de sub Nr. 95,035 din 1912, va avea loc în decursul unei luni Februarie, în fiecare zi dela 9—12 ore înainte de amiază, în localul de oficiu din fostul târg al cailor (Rossplatz Nr. 4). Mai departe se atrage atențiunea partidelor, că în decursul acestei luni e ușor a-și regula afacerile fără greutăți. După aceasta însă, acele partide, cari nu se vor prezenta în acest termen, vor fi înștiințate oficios, având apoi a suferi de multe îmbulzeli și neplăceri.

Teatru în Poiana-Blenchi. Primim următoarele: În favorul școlii gr.-or. din Poiana-Blenchi s'a dat o reprezentație teatrală, împreună cu dans. S'au predat cu multă vervă „Ruga dela Chiseteu“, comedie într'un act de Iosif Vulcan și „Nunta țigănească“ de E. Suci. În ambele puncte rolurile au fost jucate admirabil de tinerii Ioan Blăjan, Gavril Conțis și Toma Graur; rolurile femeiești de Părasca Birtaş și Verona Oniga. — Succesul netăgăduit se datorește dlui înv. Isidor Sevan, abs. de teologie, care prin o muncă grea și-a ajuns scopul, a obținut admirația inteligenței din jur — fiind acest spectacol la nivelul reprezentațiilor date de actori de meserie. — Decorul petrecerei l-au făcut d-șoarele Susana Buzura, Anuța Saidela și Leontina Bărbosu, prin drăgălășenia d-lor.

Luptă după oficiu. Se cunosc vorbele, amenințările și de multeori chiar bătăile, întâmplate cu ocaziunea alege.ilor de primar, când fiecare partidă se silește a-și scoate ales pe omul lor. Sunt oameni, cari nu se gândesc la vrednicia sau nevrednicia celui ales, ci numai ca pofta lor să și-o poată împlini. Din ură sau răzbunare față de celce ar merită să fie ales, își dă votul chiar și pentru cel mai nevrednic om. Ca cu ce arme se lueră, la reușita sau nereușita cuiva, cu astfel de ocaziuni, ne arată vestea nu prea îmbucurătoare pentru noi Români, pe care o scriem după foile ungurești: În Tievaniul mic ca contracandidat primarului vechiu Toader Stoica a fost pus Iacob Belone. Partizanii fostului primar, pentru a scoate ales iarăși pe Stoica, au aruncat dinamită în locuința lui Belone dar din norocire, dinamita s'a aprins înainte de vreme, așa că afară de spargerea ferestii și o mică crepare a zidului, alta stricăciune — dupăcum ar fi așteptat faptuitorii — n'a făcut.

Reuniunea femeilor române din Turnișor aranjază Duminecă în 19 Ianuarie r. (1 Februarie n.) 1914, o petrecere împreună cu concert, teatru și joc, cu concursul corului bisericesc din loc. Petrecerea se va ține în sala școlii române din loc. Inceputul la 8 ore seara. Programul jocurilor: Loc I I cor. 50 bani. Loc II I cor. Loc de stat 50 bani. Programul cunătorilor: 1. „Hora Gărbăntă“, cor bar. de N. Popoviciu. 2. a) „Cântecul și Inel“, b) „Cântecul străinătății“, coruri barb. de I. Vidu. 3. „Dorul înrănitului“, cor barb. de T. Popoviciu. 4. „Dămințori români“, cor barb. cu soli de A. Popoviciu. 5. „O șezătoare la țară“, înscenare din popor într'un act cu cântece, jocuri și tablouri vii, prelucrată după Murgu și Lunca de R. Platoș. — Oaspeții sunt bine-vazuți.

Tinerimea română din Giula invita la Concertul împreună cu producțiune teatrală și joc, ce se va aranja în 1 Februarie st. n. a. e., în localul școlii române gr.-or. din loc. Inceputul precis la 6 ore seara. Programul cuprinde 12 puncte, între cari și „O șezătoare la țară“ și „Tiganul cătană“, piese teatrale jucate de tinerime. În pauză se va juca Bătuta, Călușerul și Brăul.

Moarte din carne stricată. În una din zilele săptămânii trecute, în comuna Șicula, de lângă Arad, au fost aflați în casă morți țăranul Petru Albiș și soția sa. La început se credeă, că au fost omorâți de mână de om sau, că ei singuri și-au pus

cap vieții. Doctorii au aflat însă adevărul și anume: cei doi soți au cinat seara reci pregătite din carne stricată. Ei au mâncat și prea mult, căci medicii au aflat în stomacul soțului ca la un chilogram de carne. — Iată ce face negrija și lăcomia!

La Reuniunea meseriașilor sibieni să fac mari pregătiri pentru o petrecere, ce să va țineă *Sâmbătă*, la 14 Februarie n. c. în sala mare dela „Unicum“. Corul Reuniunii, urmează probele cu multă hărnicie. Se va cântă, se va declamă de cei mai buni ai Reuniunii; se va face postă umoristică, cu un cuvânt se pregătește o petrecere ca rari altele. Din venitul curat al convenirii, o parte se va da la fondul pentru *zidirea noului seminar*, iar o altă parte pentru fondul *Aurel Vlaicu*, cel din care să vor da cu vremea ajutoare tinerilor meseriași cu ținta de a-și înmulți cunoștințele în orașele mari din țări străine.

Mai mult cu mintea, decât cu puterea. Zăpada căzută în zilele trecute a băgat groază și în fiarele padurilor, cari ne mai aflându-și hrana în locurile mai ferite, sau apropiat de sate și drumurile țării, — da de le va pică înainte peva de-ale gurii. Mai cu samă în Maramurăș, unde a cazut zăpadă de un metru de groasă, bietele animale, cât de frig, cât de foame, au devenit atât de îndrăznețe, încât oamenii se tem și se umble sara pe uliță nearmati. Un căraș, în una din sările trecute, dădea ceva marfă dela gară într'un sat. Deodată îi ies în drum patru lupi, mânati de foame. Omul vede primejdia, dar îi vine înainte, ca lupul să sparie de foc. Pune mâna pe o glajă cu gaz ce era într-o mufa caravanei, o varsă pe bobou și-i dă foc, apoi o arunca înainte lupilor. Acesta o nu li ținea urând îngrozitor, iar omul scapa, deși a scuturat una buna fara bobou.

O frumoasa reprezentație teatrală a avut loc. — dupăcum ni se scrie, — la două zi de Crăciun, în comuna Sând (lângă Tucla). Piesa „Răsplata parabolului“ a fost jucată de tinerimea română din loc. Declamațiunea „Dumanule“ a fost predată de d-șoara Augusta Nicoara, iar trioul „Seara pe munte“ l'a pălăit tot tinerimea, având un succes bun. Venitul curat de 101 coroane s'a destinat pentru un nou clopot la biserică noastră gr.-or. Teatrul s'a jucat cu cântărea „Laudul Astru“ în patru voci. În stăruț a jucat o frumoasa vorbire preoul local, dl Ioan Nicoara, mulțumind tuturor pentru osteneală. *Un par-ticipant.*

Înima de fiară. Băiatul de câțiva anișori al feneii Margareta Vizokai, a scobit cu mânușile pita de pe masă. Isprava asta intr'atata a scos-o din tâini pe salbăteca de mamă-sa, că a invalidat mânușoarele băiatului în hârtie și i-le-a bagat în foc. Arzând hârtia, copilul a căpatat așa niște arsuri, că a murit de durere. — Dinte pentru dinte, zice o vorbă. Așa ar trebui făcut cu ea acum.

Din rămășag. Intr'o crăjmă de pe pusta Ungariei își petreceau mai mulți țărani. Unul dintre ei, îndemnat de satana, a spus, că el bea două lire de vin și o jumătate litră rachiu, dacă va fi ține să i-le plătească. Ingrabă s'a găsit omul și rămășagul a fost legat. Cel dintăiu a și beut vinul, dar când a fost rachiu de jumătate, se răsfoarnă de pe scaun ca un butuc. Cei din jur sar să-l ajute a se scula, dar nu s'a mai sculat nici azi, căci era mort.

Ciocnire de trenuri. Numai n-ate am vestit o nenorocire de tren mânia și acum aflăm de altă ciocn-țământată între satele Periș și Crivina. Trenul fulger (iute) mergea către Gaș-nu departe de satul Crivina s'a întâlnit un tren de marfă, care venea de către Iași. Din ciocnirea asta s'au stricat trenul de marfă 14 vagoane și a fost rrit frânarul trenului de marfă. S'a cercetare să se afle cine e cauza a nenorociri.

Când omul nu mai e stăpân minte. Învațătorul ungar Anton Besstat inaintea judecătorei din Miskolc femeia sa Stefania Bottka, în cauza de țului (despărțirii), ce l'a pornit soțului din cauză, că soțul se purta prea asprea. Judecătorul a cercat împăciuirea lor, dar femeia n'a voit odată cu capul mai întoarcă la căminul ei. Zădărnice fost vorbele judecătorilor și rugămintă-țului. După pertractare, femeia s'a dă-gara spre a merge cu trenul acasă. Învațătorul a urmarit-o și la gara a rugat-o nou să se întoarcă la el. Văzând el, că s-nu se înnoaic, s'a repezit la ea, a îmbr-șat-o și apoi a tras trei foari de revolvă în capul fetei sale soțu, care a ră-moartă pe loc.

Nu-i bine să porți bogăția cu te- Fericiți noi maritorii de rând, pe cari ne prea imbalzea banii și nu prea dă-frica hoților. Bogății cei mari, cari pa-tă averi de mu și mil, ne numai ca frumetare pe ei, nu se gândesc, când să dea drept cu tâlharii lacomi de ave-lor. Cât sunt de marniți de răufăcători, arata întâmplarea următoare: Un Eng-zeu foarte bogat, umblând se vada lumea d-pretuna cu nevasta-sa, au ajuns în ora-Munchen din țara nemțească. Aici s-plăm politiei, ca doi oameni îi urmă- de multă vreme din oraș în oraș. Unul e-tre acestia locuie chiar în hotelul, unde-veau și ei locuina. Politia s'a pus pe p-dite și a cercetat odăia în care locuie d-ntre ei, și a aflat ceva nemai pome- un cufar plin cu unelte de spargere și- cufar în care era închis un șerpe uriaș. Știa nime sa dea samă, ce într-avea și-pele; dar la urmă s'a aflat, ca cei doi o-meni erau doi bandiți vestiți și ei stră-ni. Englezii au la ei lucruri scumpe și bani-pret de un milion. Aveau gândul se să- boada șerpele în odăia Englezului, ca să- înfrice și astfel să-l poata jefui.

Ce face sgărčenja. În Moscova, fost capitala a Rusiei, s'a întâmplat o sinucide-din cauza sgărčenja. Milionarul Bobite-avea un fecior judecător în acel oras. Ace-sta facuse ceva datorie și ruga pe tată-milionar să-i dea o suma de bani, ca să-platească datoria. Acesta n'a voit. Fecioru-atunci s'a împușcat, dar n'a murit. Afli-atal de aceasta i-a trimis în spital 50 r-ble pe un servitor. Noră-sa aflând de ace-stă batjocura, a cumparat pe banii acesti-ua sicriu și i-l'a trimis soțului, iar ea s'a- înveninat. Acesta e al doilea caz de sinu-cidere în familia milionarului. Cu câțiva-ani inainte s'a sinucis o fata a lui, tot din- cauza sgărčenja prea mari a bătrânului.

Cununie. Maria Stroia din Cacova și Nicolae Loloiu din Orlat își serbează cunun-ia lor religioasă Duminecă în 1 Februarie n-1914, în biserică gr.-or. din Cacova. — Să- le fie într'un cias cu noroc!

Cea din urmă lecție ca testament.

Învățătorul Mihail Rajki din Dombegyhaza suferă de mult timp de durere de piept. În una din zilele trecute simțindu-se rău, a adunat copiii în școală și le-a ținut o prelegere despre iubirea de aproapele și alte virtuți, apoi a trimis copiii acasă și el și-a stins viața cu un glonț. — Vorbind copiilor de iubirea de aproapele, a uitat nenorocitul învățător, că a suferi totul ce vine de la Dumnezeu, încă e vârtute și că ați lua viața e un păcat mare, pentru că numai cine ne-a dat-o, are dreptul asupra ei.

Un om care a beut din pomana lui.

Intr'un sat din Rusia a fost murit un fecior cu numele Churtenco. Două zile și două nopți a fost jeliț și priveghiat de rude și prietini, cari, cum e obiceiul și pe la noi, au beut pentru sufletul celui adormit în Domnul. A treia zi, feciorul a fost dus la groapă. Dar când a fost lăsat sicriul în pământ, s'au auzit lovituri în coperișul coperșului. Lumea adunată a fugit, care încătrău îl duceau picioarele. Numai părinții, preotul și doi prietini mai buni au rămas aci. Repetându-se loviturile, cei doi prietini au desfăcut sicriul, de unde s'a sculat mortul și cea dintâi vorbă a fost să-i dea de beut, că îi este sete. După ce l'au adăpat, feciorul s'a sculat și a venit acasă pe picioarele lui. Întrebat fiind de moartea lui, a spus, că l'au ajuns o amorțală de nu-și putea mișca nici trupul, nici limba. A văzut totul ce se petrece în jurul său, dar nu putea da nici un sămăn, până când a simțit că e lăsat în groapă, atunci ia revenit puterea. A mai spus, că nu-i pare rău de întâmplarea asta, căci acum își cunoaște cari sunt adevărații prietini și cine-i sunt dușmani. Uitasem să spun, că acasă a mâncat și beut din pomana pregătită pentru cei ce-l însoțeau la groapă, dar cari în urma celor întâmplare n'au mai venit nici unul.

Dragostea pârdașnică. Intr'o comună din comitatul Treiscaune erau îndrăgostiți foc feciorii George Rechetes și Alexă Gana în frumoasa satului Ana Gana, căreia îi bătea inima mai tare cătră George, decât cătră Alexă. Cest din urmă însă, ca să-i rămână Ana numai lui, îl înșeală pe George cu ceva minciuni, ca să meargă până în pădurea din marginea satului, unde îl lovește cu săcurea în cap. Apoi astupă cadavrul cu zăpadă și merge liniștit în sat, poate cu gândul la Ană. Fapta lui însă a fost descoperită, și până-și va împlini pedeapsa va îmbătrâni frumoasa satului, iar lui îi va trece de dor.

La fondul jubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbatilor binemerițați ai meseriașilor al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai dăruit: Dr. Vasile Stan, profesor, Octavian Costea, diacon, Ion Deac, sodal cismar, câte 20 bani; Lazar Hedu, zidar, 50 bani; Alexandru Coșteiu Popescu și fiul său Alexandru (Lotru), la încheierea contractului pentru fiul său Ioan cu faurul Weindel, 1 cor.; Ion Rusu, paroh (Juncul) cor. 2.25; Ioan Pinciu, sodal mehanic (Constanța), 30 bani; Ioan Pinciu, cul. tipograf, Ioan Cioran, învățăcel faur, câte 25 bani; Stefan Morariu, paroh (Cunța), soția sa Virginia n. Corda și copiii lor Virgil și Felicia, 1 cor.; Iosif Martin, paroh (Recea-Telechiană), soția sa Elena și copiii lor Demetriu, Constantin, Valeriu, Ana și Eugenia, 1 cor. și Vic. Tordășianu, prezident, 10 bani.

Școlile din Germania. Credem, că e interesant a se ști din partea cetitorilor nostri câteva date mai însemnate din viața școalelor din Germania. În întreagă împărăția au fost în anul 1911 cu totul 62,037 școli pentru copiii până la 12 ani. În aceste școli au învățat 148 mii 217 învățători și 39 mii 268 învățătoare. Numărul copiilor de școală au fost 10 milioane 309 mii 949. Cu aceste școli s'au cheltuit 669 milioane, 836 mii 578 mărci. — Nu e mirare de acești numeri mari, când ne gândim la cultura Nemților. Am putea lua și noi pildă din aceste date, ca amăsurat numărului și sărăciei noastre, totuși să ne îngrijim mai bine școalele, căci numai prin școală se mai poate azi susține un popor, care nu vrea să peară.

O hoție nebănuită. Vedem și pe la noi umblând câte odată călugări, cerând inimilor bune să-i ajute cu câte ceva. Haina călugărească te înmoaie la suflet și-ți însuflă frică și ascultare de poruncile Domnului, de aceea creștinii îi și ajută pe acești bărbăți, cari au lăpădat dela ei orice grije lumească. În vremea din urmă însă, haina călugărească a fost folosită de spioni, hoși și alți făcători de rele, ca așa mai ușor să-și ajungă țânta. — Mai nou se vorbește mult de o întâmplare, ce s'a petrecut în orașelul Almerdoban din Spania. În numitul orașel trăește un om cu stare bună și temător de Dumnezeu. Intr'o sară îi intră în casă doi călugări și-l roagă să le dea sălaş peste noapte. Omul le dă bucuroș, căci aveă mare respect față de acești cuvernici. După cină, dela care n'a lipsit vinul, familia omului se trage în odaia de culcare, iar stăpânul rămâne cu călugării de vorbă. Nu mult au vorbit, când un călugăr scoate revolverul și întinzându-l spre gazda casei, cere o sumă mare de bani. Infriecat omul, dă călugărilor toți banii ce-i aveă în casă, numai să scape cu viața. Acum bandiții — căci ei erau, — au poruncit omului să vie cu ei să le arete drumul să ieșe din oraș, că nu cunosc locul bine. Dânsul i-a condus până în pădurea din marginea orașului, unde bandiții s'au făcut nevăzuți.

A lucra nu e rușine. Sunt oameni, cari ajungând la avere, cred că a lucra e numai treaba săracilor, fiind munca rușinoasă pentru bogați. Dar iată o pildă, cu totul contrară, care ne vine din Potsdam, lângă Berlin, unde a petrecut mai multă vreme împăratul Wilhelm I (tatăl împăratului de acum) al Germaniei. Se spune adecă, că Wilhelm I în vremea șederii lui în acest oraș, în fiecare zi înainte de ameazi tăia și crepă butuci groși de lemn, împreună cu un servitor al său. Împărăteasa se uită cu drag la bărbatul ei cum muncește și nici prin gând nu-i trece să-l desmânte dela această plăcere a lui, cum ar fi făcut alte cocoane, cari deși nu se pot pune cu o împărăteasă în avere și putere, în capul lor gârgăunii le fac să judece mai altfel lumea de cum e ea. — Vești de acestea nu s'au mai auzit de pe vremurile regelui Matia, care de multeori puneă pe sftenicii săi la lucruri grele, ca văzând aceștia cât e de greu a munci în ploi și arșița soarelui, să cinstească pe țaranul, care în sudoarea feții sale își agonisește pâinea sa. — Din toate acestea se desprinde pentru noi un adevăr, care nime, fie acela oricine, n'a cercat să-l tragă la îndoială, și anume: a lucra nu numai nu e rușine, ci e un ceva de lăudat.

ECONOMIE

Boalele vinurilor.

Oțătirea vinului. Oțătirea o pricinuește vinului un microb așa numit „mycoderma acetii”, care microb atacă alcoolul din vin și-l preface în oțăt și apă. Microbul acesta să arată la suprafața vinului, în formă de o peliță albă subțire. Dacă nu observăm la timp și nu ne îngrijim pentru delăturarea acestei pelițe, vinul se atacă cu totul în timp de 2—3 săptămâni. Măsurile de apărare contra acestui morb trebuie luate încă de toamna, la culesul viilor. Și anume:

1. Strugurii, cari sunt stricați, putrezi și oțățiți, să nu-i amestecăm cu cei buni.
2. Oamenii, cari lucrează la cules, să nu umble în jurul mustului cu pâne, pentru că o mică fărâmatură de pâne ne poate strică tot vinul.
3. Tescuitul să se facă cât mai repede, astfel ca mustul să nu stea mult pe dreve.
4. Vasele, cu cari lucrăm, înainte de a le lua în lucrare și după lucrare să fie bine spălate.
5. Dacă la vin, mirosându-l am observă oricât de puțin miros de oțăt, îndată să-l tragem în altă bute, care a fost bine afumată cu piatră pucioasă și butea să fie ținută plină.

Vinul care deja e oțătit total, fiind alcoolul nimicit, nu se mai poate îmbunătăți, ci numai pentru oțăt să se folosească. Însă de e numai în grad mai mic oțătit, facem bine dacă toamna îl turnăm pe drevele proaspete, unde îl ținem 2—3 zile, sau îl amestecăm cu must și așa îl aducem din nou în fierbere.

Cleșirea vinului. Turnând vinul dintr'un pahar (pocal) în altul, dacă nu curge ca de regulă, ci se întinde în forma uleiului, atunci zicem că e cleos. Acest morb îi provine vinului din următoarele:

1. Dacă la cules au fost mulți struguri putrezi.
2. Dacă mustul n'a trecut bine peste fierbere și așa zahărul rămas în vin prinde a să discompune.
3. Dacă vinul s'a tras prea târziu de pe drojzii.

Dacă vinul a căpătat acest morb, atunci să punem tot la 100 litre 20—30 grame tanin, care peste 8—10 zile se așază ducând și materiile cele cleoase la fundul buții. După ce s'a așezat, aducem vinul bine în atingere cu aerul și-l tragem într'o bute, care a fost afumată cu piatră pucioasă. Iar dacă din fierberea greșită a rămas zahăr în vin, să ținem vinul mai la căldură, ca să vină iarăș din nou în fierbere.

Gust de mucezaie. Gustul acesta îl capătă vinul, dacă butea în care s'a ținut a fost mucezaie. Acest gust îl putem delătura din vin în următorul mod:

1. Să tragem vinul mai de multeori în altă bute curată.
2. Punem în vin cărbuni de lemn, dar aceștia să fie curați. Cărbunii trag gustul de mucezaie în ei și după aceea îi delăturăm din vin.
3. Folosim uleu curat (Oli care la 100 litre vin amestecăm uleu, ce trebuie bine amestecat Uleul ia gustul de mucezaie în dică la suprafață, de unde îl delătură.

Victor

Ultime știri.

Consfăturile de pace.

În zilele acestea să vestise, că delegații comitetului nostru național, domnii Dr. T. Mihali, Dr. I. Maniu și Dr. V. Braniște, vor reîncepe consfăturile cu prim-ministrul Tisa, pe la mijlocul acestei săptămâni. Aceasta nu s'a întâmplat încă până azi, Joi, când încheiem foaia. Cauza amânării este, că contele Tisa a plecat la Viena, unde Joi acum a fost primit în audiență de Maiestatea Sa Monarhul.

Consfăturile se vor începe de altcum în zilele viitoare, iar după terminarea lor se va convoca din nou comitetul național la Budapesta.

Dacă va fi să se încheie pace, atunci se va conchermă *Conferența Națională*, care va avea să hotărască asupra ținutei Românilor. Asta e părerea generală. Convocarea conferenței naționale se cere tot mai mult, în fața stărilor, prin cari trecem.

Spre știre.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Numeri de probă încă trimitem la dorință oricui. E de ajuns a ni se scrie pe o carte postală numai adresa cum se cade a celuice dorește numeri de probă. Pe abonații cei vechi îi rugăm să stăruiască în cercul cunoșcătorilor lor, ca cât mai mulți să aboneze „Foaia Poporului”, care e cea mai veche și mai bună foaie populară. Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelor, cari vreau să ne înfrice cu procese și noua lege de presă. Bani se pot trimite și la olaltă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descurcat. Toți abonații cei noi primesc în cinste și câte un *Călindar de părete*, care e frumos tipărit în color și cu mai multe chipuri.

O bună ocazie este la reînnoirea abonamentului pentru foaie, ca fiecare abonat să comande atât pentru el cât și pentru alți prietini, încă câteva călindare, scriind pe cupon câți bani trimite pentru foaie și câți pentru călindare. Prin aceasta trimite banii mai ușor. Cuprinsul bogat al călindarului se află la alt loc.

La trimiterea banilor scrieți totdeauna cât se poate de descurcat, pentru că altcum se pot schimonosi numele fără voința noastră.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului.”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Poșta Redacției și a Administrației.

Un vechiu abonat. Am scris cu deosebit interes plângerea D'Tale. Dar te rugăm a ne spune numele și de unde ești, fiindcă din scrisoare nu putem ști. Asta numai pentru noi.

Teodor Bercia în Habic. Adresa s'a schimbat, dar foaia nu o putem trimite să fie Vineri în Reghinul săsesc. Acolo o fi ajungând Vineri seara sau Sâmbătă dimineața. Mai curând nu se poate. De ce nu se întocmește lucrul, ca să meargă după poșta la Reghin Sâmbătă, Duminică sau Luni, iar nu odată pe săptămână Vineri? Cereți peste tot locul rânduirea poștei așa cum am scris în Nr. 2 al foii noastre din anul acesta. Și se aducă poșta Sâmbătă și Duminică în fiecare comună. Așa trebuie cerut în reprezentanța comunală.

Petru Moldovan în I. s. Numărul reclamat s'a trimis din nou în 22 Ian. n. 1914. Adresa cerută nu o știm, fiindcă e tot mută, nu stă într'un loc.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*.)

- 23 Ianuarie: Armeni, Nadeșul săsesc.
- 24 Ianuarie: Almașul mare (comitatul Cluj), Lugos, Măgheruș.
- 26 Ianuarie: Șimand.
- 27 Ianuarie: Ciozveni.
- 28 Ianuarie: Honda.
- 31 Ianuarie: Ciuc-Sereda, Tașnad.
- 1 Februarie: Atel, Jibău, Moeriu, Sântin, Martinul-Homorodului, Șoborșin.
- 2 Februarie: Hațeg, Segedin.
- 3 Februarie: Aita-mare, Băteni, Chibed, Papolt.

Nr. 137—1914

1539

Publicațiune.

Comuna Avrig-Felek, exarândă pe calea licitațiunii publice, ce ea va ținea la casa comunală în 2 Februarie n. 1914, la 8 ore a. m., pășunatul din următorii munți, pe anii 1914, 1915 și 1916:

Muntele „Surul” prețul strigării 740 K

„Avrigel” „ ” 1271 „

„Clăbucet” „ ” 244 „

Vadiu 10% de la prețul strigării. Condițiunile mai de aproape se pot vedea la primăria comunală.

Avrig Felek, în 15 Ianuarie 1914.

Primăria comunală
Răduțiu, notar. David, primar.

Cărți vechi

tipărite ori scrise cu mâna, bisericesti ori lumești, în orice limbă, chiar bibliotecă întregă, apoi gazele, cruci, țesături, leoane, bani vechi, mărci postale și orice lucruri vechi

cumpără

cu bani gata, ori schimbă cu altele noi, ori plătește în schimb abonamentul la gazete.

1532
Nicolae Danciu
Karánsebes.

Ofert de căsătorie.

Un vădăv în etate mijlocie, om cuminte și solid, putar modestă, exterior plăcut, posedă o cultură superioară, bun de inimă, sentimente nobile, cruțător, cu venit lunar sigur de 120 Cor., e în stare a ocupa o funcțiune încă la craș, care iară îi aduce 100 coroane, caută pe calea aceasta cunoștința unei văduve potrivită, fără copii, spre a se căsători. Să rețere ca respectiva să aibă ceva avere, ori casă și grădină în oraș. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foaia Poporului”, de unde se vor trimite respectivului.

Cucuruz de vânzare.

Insoțirea economică comercială „Plugarul”, cu sediul în Blaj, aduce la cunoștință publică, că a cumpărat cantități mai mari de **cucuruz**, pe care îl vinde cu vagonul la gara, care iasă cere, ori în mic la magazinul Insoțirii din Blaj.

Toți ceice au lipsă de cucuruz să binevoiască a se adresa cu toată încrederea la biroul insoțirii „Plugarul”, de unde vor primi informațiile necesari.

Membru insoțirii vor avea favoruri deosebite

Blaj-Balázsfalva, Ianuarie 1914.

1530 Direcțiunea Insoțirii.

Publicațiune.

În 8 Februarie n. 1914, la 11 ore a. m., se dă în licitație publică pășunatul din muntele „Valea Seratei”, pe anii 1914, 1915, 1916, adică pe 3 ani.

Prețul strigării e 800 Cor. Vadiu 10%. Licitațiunea se va ținea în oficiul școlii. 1565

Condițiunile de licitare se pot vedea la președintele compozitoratului.

Serata, 22 Ianuarie 1914.

Ioan Calefariu George Mășariu
notar. președinte.

Carne

de vită și vițel, dela pulpă, ieftină și bună, în fiecare zi proaspătă, se trimite oricui franco, pe lângă rambursă, în pachet de 5 chilograme. Și anume: Carne de vită ori vițel cu Cor. 4-20, carne de porc Cor. 4-80, slănină Cor. 5-10, slănină afumată Cor. 5-60, untură Cor. 5-40, unsoare Cor. 5-80.

Kalman Franz
Szeklencze Nr. 65 (Máramarosm).

Publicațiune.

Comuna politică Tăuul. (Hosszupatak), a deciz, ca în 8 Februarie 1914, la orele 10 a. m., să vândă prin licitare dreptul de pășune pentru oi, care are să dureze dela 7 Aprilie, până la 27 Octombrie 1914, și să pot primi dela 800, până la 1000 de capete.

Condițiunile se pot vedea în cancelaria notarială din loc.

Tăuul (Hosszupatak), în 24 Ianuarie 1914.

Kerecsztes Árpád, Tutela Teodor,
notar jude comunal.

Denist
Virgil Munteanu
SIBIU

Str. Ureznului (Reisbergasse) 17

Pune dinți
la cancelă și de aur cu
prețuri moderate.

Casa

din Sebeșul-săsesc (Szászsebes), strada Greșilor Nr. 23, constătoare din 5 odăi, 1 prăvălie, culină, pivniță, 1 atelier (lucrătoare) mare, grajd, magazin de cereale împreună cu curte și grădină mare, se vinde din mână liberă, eventual se încheiază cu 1 Maiu 1914. 1513

Mașină de clocit pui

pentru 140 ouă, se vinde ieftin în Sibiu, Str. Seivert 13, (Conradwiese).

Pastă de dinți

KALODONT
Apă de gură

Atențiune!

Mulți au epistole vechi, dar fără valoare, provăzute cu mărci. Epistole de secol acesta și mărci din anii 1850 până la 1880 le platește bine Georg Weiss, Wien, II., Wolfgang Schmälzgerasse 6. 1534

Un tinăr

care a petrecut câțiva ani prin străinătate, reintors acasă umin comuna natală cu un capital de 17 mii cor., vrea să se căsătorie cu o fată, ce încă ar avea o zestre oarecare. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foaia Poporului” în Sibiu, de unde se vor da respectivului. 1534

„ANDREIANA”, institut de credit și econ. soc. pe acții în Râșinari.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Andreiana”, societate pe acții în Resinár (Râșinari), sunt invitați prin aceasta la

a 3-a adunare generală ordinară pe Miercuri în 25 Febr. st n. 1914, la orele 4 p. m., în localul școlii cu următorul

Program:

- 1. Deschiderea adunării generale. 2. Alegerea notarului adunării generale și a 2 membrii verificatori, respective scrutători. 3. Constatarea acționarilor prezenți și a acțiilor ce reprezintă. 4. Raportul direcțiunii asupra bilanțului pe anul 1913. 5. Raportul comitetului de supraveghere asupra bilanțului pe anul 1913. 6. Impărțirea profitului curat de pe anul 1913 în sumă de 8010 cor. 44 fl. 7. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghere pe anul 1913. 8. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și comitetului de supraveghere pe a. 1914. 9. Alegerea direcțiunii pe un period de 3 ani. 10. Închiderea adunării.

Nota: A-ei domni acționari cari voase a participa cu vot la adunarea generală sunt poștiți a-și depuce cu 3 zile înainte de adunare, acțiunile și plenipotențele, la cassa institutului în Râșinari.

Resinár (Râșinari), la 24 Ian. 1914.

1562 Direcțiunea.

„ANDREIANA”, takaréék és hitelintézet részvénytársaság Resináron.

Meghívó.

Resinári „Andreiana”, takaréék és hitelintézet részvénytársaság tek. részvényesei ezennel meghívotnak az 1914. évi február hó 25-én d. u. 4 órakor az iskolai épületben Resináron megtartandó

3-dik évi rendes Közgyűlésre

Tárgysorozat:

- 1. A közgyűlés megnyitása. 2. A közgyűlés jegyzőjének és 2 hitelintézőnek illetőleg 2 rovincsolónak megválasztása. 3. A jelenlevő részvényesek és az általuk képviselt részvények számának megállapítása. 4. Az igazgatóság jelentése az 1913. évi mérleg felett. 5. A felügyelő bizottság jelentése az 1913. évi mérleg felett. 6. Az 1913. évi 8010 kor. 44 fl. tiszta nyereség felosztása. 7. Az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentésének megadása az 1913. évre. 8. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok számára az 1914. évre szóló jelenleti jegyek megállapítása. 9. Az igazgatóság megválasztása 3 évre. 10. A közgyűlés bezárása.

Jegyzet: Azon részvényesek kik a közgyűlésen szavazati joggal résztvenni óhajtanak, felhivatnak, hogy részvényeiket illetőleg felhatalmazási okmányaikat a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztáránál Resináron letétbe helyezzi.

Resinár, 1914. évi január hó 24-én.

Az igazgatóság.

1500 Coroane la un an

poate câștiga oricare persoană ca venit lateral, care ne va trimite adresa sa, — aci nu e vorba de asigurare, vânzare sau cumpărare, — ci numai prin puțină scriere.

Scrieți, dar astăzi încă, o carte poștală la adresa S. K. 360 Haasenstein & Vogler A. G., Wien. 1558 Economii, bărbieri, crâșmari, croitori, morari și alții încă pot scrie.

Casă de vânzare.

În Sibiu, Ziegelgasse Nr. 3 a, se află de vânzare, pe lângă condiții favorabile, o casă nouă, scutită încă de dare, dimpreună cu grădina și supraedificatele necesare. Informații se dau în cancelaria advocației Dr. Ioan Fruma, Sibiu, strada Urezului (Reisbergasse Nr. 31. 1549

Motor de vânzare.

Voind a-mi mări atelierul și având lipsă de puteri mai multe, vând un motor de 3 H. P. în preț de 700 cor. Doritorii să se adreseze lui Ilie Cojocar în Veresmart, Szeben m. E în interesul meseriașilor și economilor pentru tăiat paie, lemne ș. a. Se poate, că nici prețul nu e tocmai fics, și să vinde și pe așteptare. 1545

Moară de vânzare.

În comuna Lunca (Küküllölonka), comitatul Târnava-mică, să află de vânzare din mână liberă, o moară cu două petri, cu motor de benzină, așezată într-un edificiu de cărămidă, acoperit cu țiglă, casă pentru morar și fântână. Doritorii să binevoiască a se adresă la proprietarul Nicolae Ballu în Küküllölonka poșta ultimă Hosszuaszó. 1522

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depuneri spre fructificare cu 5 și 5 1/2 % după mărimea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește institutul. ....: Direcțiunea

1123

Bilanț la 31 Decembrie 1913.

Activa. Vagyon. Mérlegszámla 1913. évi december hó 31-én. Pasiva. Teher.

Table with 2 columns: Activa (K f) and Pasiva (K f). Rows include Cassa la număr, Capital societ., Fond de rezervă, Fond cultural, etc.

* Cu dotația anului curent. — Ezen évi dotálóval K 6100 —

Contul Profit și Pierdere.

Erte. Kiadások. Nyereség és veszteség számla. Venite Bevételek.

Table with 2 columns: Erte (K f) and Venite (K f). Rows include Interese după depuneri, Interese de cumpărare, Interese de vânzare, etc.

Resinár, la 31 Decembrie 1913.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

- Maniu Lungu m. p., președ. — elnök. Dr. Ioan Bucur, m. p., dir. esec. — vezérigazgató. Bucur Vidrighin m. p. Iacob Isdrailă m. p. Eremia Dancasiu m. p., cassar — pénztárnok. Emilian Cioran m. p., cont. — könyvelő. Coman N. Droc m. p. Iacob Ciucian m. p. Bucur Lungu m. p.

Resinár, la 24 Ianuarie 1914.

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő bizottság:

- Gheorghe Comșa m. p., președ. — elnök. Aleman Dancasiu m. p. Teofil Căliman m. p. Ioan Giurcoiu m. p., not. — jegyző. Coman Bratu m. p. Petru N. Vidrighin m. p.

Se caută morar

la moara de sâte cu turbină în Avrig, la George Sasu. Doritorii să se adreseze cât mai curând. 1551

Un învățăcel

se primește în pierieria lui Wilhelm Groisbeck, Sibiu, strada Gușteritei Nr. 63. 1552

Advertisement for a medicinal product, featuring an illustration of a person and text describing its benefits for various ailments.

Advertisement for 'Bambaco' medicine, featuring an illustration of a person and text describing its effectiveness for respiratory issues.

Advertisement for 'Săliște' savings bank, featuring text about deposit rates and interest.

Advertisement for 'Păstrare' savings bank, featuring an illustration of a person and text about deposit services.

Călimdarul Poporului

pe anul

1914

„Călimdarul Poporului” spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1914, după călimdarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștampile etc., precum și numele tuturor bărbaților noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnaziile, seminariile, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebuie să se afle într'un călimdar cum se cade, se poate numi felul cum sunt aranjate târgurile de țară după luni și după comune, unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri și târgurile de vite, oi, cai etc. Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călimdar românesc, decât în „Călimdarul Poporului”.

Ca ceva nou cuprinde „Călimdarul Poporului” o cronologie națională, adică toate faptele și întâmplările mai mari, prin cari a trecut neamul românesc dela începutul Istoriei Românilor până azi.

Mai sunt în Călimdar vreo 30 de articoli mai mari și mai mici, apoi poezii, glume, vorbe înțelepte, poezii populare etc.

Din mulțimea chipurilor amintim următoarele:

Aurel Vlaicu
Acroplanul lui Vlaicu
Vlaicu în acroplan
Cum a căzut Vlaicu lângă Bănești
Drumul, pe unde a mers
Vlaicu în spital
Vlaicu pe catafale în Câmpina
Înmormântarea lui în București
Medaliile lui Vlaicu, dăruite de regele Carol
Visul lui Vlaicu, de a trece Carpații
Casa părintească, unde s'a născut Vlaicu
Binișii, satul lui Vlaicu

Apoi dela mobilizarea României:
România vrea războiu (demonstrația din București)

Ministrul-președinte Titu Maiorescu
Gornistii anunță mobilizarea
Adunarea cailor și a trăsurilor pentru războiu

Plecarea rezerviștilor în războiu
Infanteria română
Două regimente de grăniceri
Bicicliștii români gata de plecare
Binecuvântarea trupelor în Iași
Armata română: artileriști, dorobanți, vânători, gendarmi, geniu, călărași, roșiori, artilerie de câmp, marinari

Regele Carol al României
Regina Elisaveta a României
Ferdinand, moștenitorul tronului
Prințul Carol al României
Generalii: Averescu, Hârjeu, Crăiniceanu, Iarca și Culcer
Familia imperiului rusească, (tarul, țarvna, cele 4 fete)
Impărțirea ajutoarelor la rezerviști
Podul peste Dunăre la Corabia

E cel mai vechiu și mai bun călimdar, care cuprinde în anul acesta, — al 29-lea, — foarte multă literatură de celit, precum și la 100 ilustrații dimpreună cu 4 harte (mape) mari: toate țările locuite de Români, Cadriaterul cuprins de România dela Bulgaria, țările balcanice înainte de războiu, apoi țările balcanice cum s'au împărțit după războiu.

Ca adaus la „Călimdarul Poporului” se află o frumoasă fotografie a mult iubitului și regretatului nostru aviator AUREL VLAICU, precum și alte 14 ilustrații diferite în legătură cu moartea lui Vlaicu. Afară de acestea mai sunt în Călimdar încă vr'o 60 de ilustrații dela mobilizarea României, armata română, generalii români, vederi din Cadriater, etc. etc. Apoi cele 4 mape (toate pe o coală mare), fotografiile iubiștilor noștri răposați — Iosif, Chendi etc.

Prețul 40 bani

cu trimiterea pe poștă 5 bani mai mult

Ceice au făcut Podul
Trecerea armatei peste pod
Artileria și cavaleria română în Bulgaria
General Bozdan, pe un tun luat dela bulgari
Prizonieri bulgari
Portul Siliștra
Vederea orașului Siliștra
Oamenii din Siliștra
Intrarea armatei române în Siliștra
Vaporul român „Dacia”
Orașul și portul Turtucaia
Vederi din Dobrici
Palatul din București (unde s'a încheiat pacea)
Chipurile tuturor delegațiilor, cari au încheiat pacea dela București, — cu totul 20 chipuri
Reîntorcerea armatei în București etc. etc.

Cum se poate comanda „Călimdarul Poporului”?

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călimdare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Aceia care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și posta la primire.

Banii trebuie să trimiți totdeauna înainte de acia, cari voesc să capete călimdare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comanda dela 30 exemplare în sus se trimite și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta.

Pentru revânzători.

Toți aceia, cari voesc a vinde călimdare să se adreseze la administrația „Foaia Poporului”. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călimdare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călimdarul: cu 28 bani acelor cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelor cari comandă mai puțin de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Intr'un pachet de 5 chilo întră 30 bucăți. Pentru pachete de 1 chilo până la 5 chilo costă poșta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călimdarele se plătesc numai la scoaterea dela poștă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

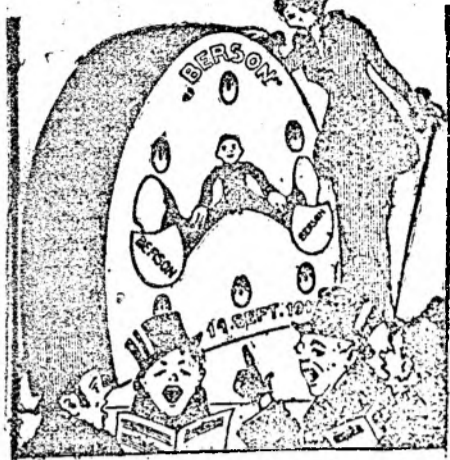
Toți ceice comandă călimdare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Îndeosebi ne adresăm acelor, cari comandă câte 4—5 călimdare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela poștă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta. Din cauza asta, ceice comandă numai 4—5 bucăți, să trimită banii totdeauna înainte.

De aceea să nu treacă nimenea cu vederea a-și cumpără „Călimdarul Poporului”, lipărit la „Foaia Poporului” în Sibiu. Acest călimdar poate să steie pe orice masă românească, iar pe deasupra e așa de ieftin în comparație cu bogatul cuprins

De vânzare în toate librăriile, la comercianții români, precum și la „Foaia Poporului” în Sibiu.

Avantagiile noului călcâie de gumă

BERSON

sunt

durabilitatea enormă
elasticitatea deosebită
și forma **ideală**

Prăvălie de vânzare.

O prăvălie bine asortată cu bătănie și manufactură într'o comună mare, cu jur mare românesc, din cauze familiare se află de vânzare. Doritorii să adreseze scrisorile la Administrația acestei foi, de unde se vor trimite respectivului. 1495

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăfirea foilor noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca acesta să te coste ceva mai mult.

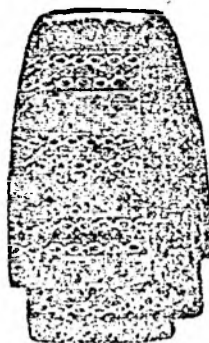

la loc de cor. 12. —

numai **5. —**
Coroane

600 părechi de ghete cu băieri, conform desenului de sus, tot din piele bună și talpă tare bătută cu cuie, cori au fost comandate pentru a se trimite în Balcani dar au rămas înapoi din cauza războiului. De aceea acum sunt siliți a le vinde părechea sub prețul ce mă costă, adică **cor. 5. —** Se pot cănumai cu **cor. 5. —** pta pentru femei și dame în toate mărimile. Trimitere cu rambursă.

Exporthaus „Perfekt“
Wien, VII., Neustiftgasse 137/59

Lepedeauă de flanel pentru iarnă!
Noutate practică!

Lepedeauăle noastre noaue de flanel pentru iarnă „Eskimo“ sunt pregătite dintr'un flanel de epălat excelent și țesute în colorii minunate practice, albe cu broderii gingașe, cari sunt foarte călduroase și sunt de o strapăie extraordinară și sunt icarte durabil lucrate. Sunt cam de 140 cm. în lățime și doi metri în lungime. Se recomandă mai c'i samă pentru hoteluri, cafele, case de bolnavi, brutari, măcelari, ospătării și pentru orice gospodărie, fiindcă aceste lepedeauă de flanel pentru iarnă „Eskimo“ sunt cele mai practice, încât despre folosul lor nu ne putem nici închipui. 1 bucată lepedeu de flanel pentru iarnă „Eskimo“ costă numai cor. 2.50
3 bucați lepedeauă de flanel pentru iarnă „Eskimo“ „ „ „ 7.25
6 bucați lepedeaua de flanel pentru iarnă „Eskimo“ „ „ „ 14. —
Singura vânzătorie cu rambursă prin

M. SWOBODA, WIEN, III 2, Hiessgasse 13-348.
Lepedeauăle sunt de colorare albă, rosa, vânăta deschisă, roșu închis și sur. 1523

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de 767

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% =

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% în câștig. Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc deosemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689.43
Pagube de incendiu		5.456.645.67
În total a fost la Transsyl- / asig. pe viață		11.740.710. —
vania la 31 Dec. 1912 / asig. de foc		133.667.241. —
Capital de fondare și rezerve		2.603.400. —

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturiile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (abizitatori) cari au legături bune la orașe și în provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Depozit bogat sortat!

1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană
Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,

își recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupons și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbași și copil. Brandenbuckpisen și diferite bucați de tălpi căzute. Piele de vacă de vachs, lucii sau și în pregătirea lor. Pieleșugul de vachs, Kipse de vachs, Piele de vițel de vachs,

Piele crepate de vachs, Roxpittlinge, Mastboxe, Roxcalf, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. Piele de oale în fărbi diverse. Căptușeli de oale. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcâie de gumă.

Diferite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

MOBILE luate solid și conștiențios . . .

se pot comanda la

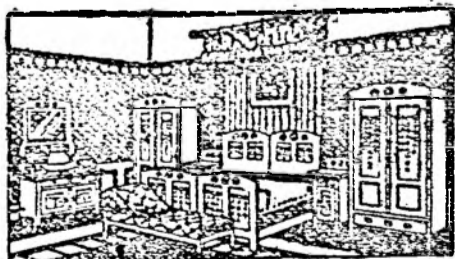
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobilă

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în: mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

— Telefon Nr. 47 —
cu legătură în com. întreg

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

500.000 de pași

poate umbla cu apă o păreche de pupci sau cizme, cari sunt cumpărate de la steliarul meu sau sunt provizate cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparare orice încălțăminte roco-

tind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp o de lipăă creva reparare.

GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Plaza Brânzei Nr. 9

Prima fabrică sibiană de mături din paie de orez

Fabrica și cancelaria:
Târgul vitelor Nr. 7

SIBIU

Locuința:
Friedenfelstr. Nr 29

Adresa telegrafică: Besenfabrik Nagyszeben

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștință, că am deschis în **Târgul vitelor Nr. 7** o fabrică de mături din paie de orez sub firma

Prima fabrică sibiană de mături de paie de orez
M. BESPALLETZ

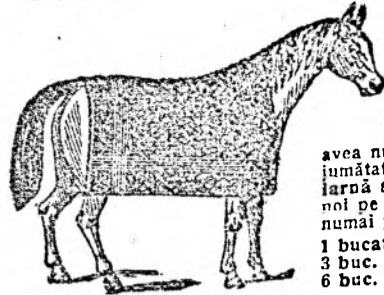
despre care îmi permit a Vă încunoștința și a mă recomanda totodată bunavoinței D-Voastră.

În urma cunoștințelor câștigate în timp de mai mulți ani, am deschis această întreprindere care e condusă cu deosebită acurateță și prevăzută cu un capital corespunzător. Marfa liferată de mine onor. clienți va corespunde prețurilor prin calitatea ei învin gând orice concurență, așa că de aci înainte nu va mai fi lipsă a se comanda în Ungaria de sud astfel de marfă, întrucât marfa mea devine cu mult mai ieftină prin scutirea speselor de transport, in-deosebi pentru clienții din Transylvania, pentru cari sunt mai mici aceste cheltuieli. Onorat fiind cu comanda onor. mei clienți, mă voi putea conforma acestora: a servindu-i prompt și cu o marfă de bună calitate. — Vă rog respectuos a avea în vedere această întreprindere, asigurându-Vă deosebita stimă 1536

Prima fabrică sibiană de mături din paie de orez **M. Bespaletz**

Un milion țoale pentru cai

à cor. 2-50 cari erau designate pentru export în Balcani, dar din cauza escării războiului s'au reținut în țară. Aceste țoale sunt din țară și din Himalaia de Brün și de o căldură necompătată și pentru iarnă neapărat de lipsă. Cam 200 cm. de lung și 1-0 cm. de lat, în culori cenușii, traperii și cafenii, cu marginile chindisite în culori frumoase și cari se poavea numai pentru puțin timp pe lângă prețul producerii jumătate de cor. 2-50 de bucată. Aceste țoale de cal pentru iarnă sunt de o valoare îndoită și se mai pot cumpăra de noi pe lângă aceste prețuri senzaționale și mai jos alăturat numai până atunci până când se gată rezerva.

1 bucată țol de iarnă pentru cal . . . costă numai cor. 2-50
3 buc. țoale de iarnă pentru cal . . . costă numai . . . 7-2
6 buc. țoale de iarnă pentru cal . . . costă numai . . . 14-

Singura vânzătorie cu rambursă prin

M. SWOBODA. Wien. III/2. Hiessgasse 13-340

cel mai bun
călcâiu de gumi

Reprezentanță pentru 1395
Sibiu și împrejurime

A. Henrich & W. Müller, Sibiu

Discușionul rezistiv de Moravia
Rochii de dame din Baden
sunt întotdeauna și se adă în cea
mai bună calitate numai la firma
I. Ingrowitz Warenherzeugung
JOSEF MASIEK
în INGROWITZ, Mähren (Austria).
Aceste rochițe de damă (Loden) sunt o
marfă minunată pentru revânzătorii,
de care se sunt foarte iubite de
dame. — Cereți oferta. 1272

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândească pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă încoșeabi inserarea în FOAIA POPORULUI. ■ ■ ■ Informații să dau și comande să primească la administrația FOAIA POPORULUI. ■ ■ ■ ■ ■

Atenție!

50,000 părechi de ghete
4 părechi de ghete numai cor. 8-

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndintat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecareia 2 părechi ghete cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai cor. 8-. Trimitere per rambursă

A. GELB, Export de ghete
Krakau Nr. 40
Schleibul e admis sau banii retour.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000-
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000-
Portofel de cambii	„ 17,700.000-
Imprumuturi hipotecare	„ 12,400.400-
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000-
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000-

Primește depuneri 5-5 1/2 0/0
spre fructificare cu 5-5 1/2 0/0

după terminul de abdicere, plătind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America și îngrijește încassări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

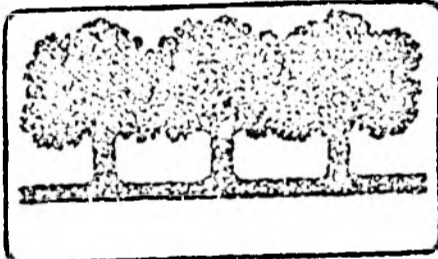
782

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cum-părătorii se înmulțesc mereu

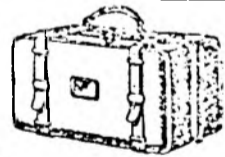
724

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelărilor)

Strada Cisnădiei 45 - SIBIU - Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole pentru călătorie, vânătoare, sport și voiaj, poelăzi și procovățuri, portanoece și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de masini, curele de cusut și legat, Sky (vârșobii) permanent în deposit.

Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios

Mare deposit de hamuri pentru cai dela sciorile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Prima negușătorie mare de vinuri Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

SPECIALITĂȚI:
Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

Fabrică de liche-ruri și ferbătorie de rachuri
Mare negușătorie de rachuri de Drojdii, Trevere și Prune

Înainte de întrebuițare.

După întrebuițare.

O astfel de transformare uimitoare produc

Tabletele Kola (Kola-Dultz)

cel mai bun nutremânt al naturii, al facultăților mintale și al nervilor

Dispoziție, gândire, activitate precum și orice mișcare a corpului depind de creeri. Săierea puterilor, durerile de cap, depresiunea fizică, istovirea, slăbirea nervilor și slăbirea generală a corpului sunt semne pentru lipsa de putere de traiu. Dacă voiiți a vă simți în totdeauna sănătos și voios, a avea capul limpede, mintea sănătoasă și memoria întărită, a simți munca și strapatele ca o plăcere, atunci luați Kola Dultz. Acesta este adevăratul nutremânt pentru nervi și creeri, care în același timp regulează și învivează sângele și astfel dând putere de viață fiecărui organ al corpului. Kola Dultz dă plăcere și putere de viață precum și simțul tinereții împreună cu sănătatea și puterea de activitate, care garantează succes și fectire. Luați zilnic un timp oarecare Kola Dultz, nevil vi se vor întări, crice slăbiciune va dispăre și sub influința sa, vă veți simți sănătos și puternic. Kola Dultz, se recomandă de către toate capacitățile medicale ale lumii și se întrebuițează în spitaturi și sanatorii pentru boale de nervi.

Cereți gratuit Kola Dultz.

Acuma Vă dan ocaziune a Vă întări nervii Dv. Trimiteți-mi adresa și vă trimit îndată gratis și franco o cantitate de Kola Dultz, îndestulător spre a Vă face bine și a Vă pune în situațiune a aprecia puterile uimitoare ale preparatului. Dacă vă place puteți comanda mai mult. Scrieți însă momentan înainte de a uită. Expedițiunea Farmaciei la SFÂNTUL DUH, Budapesta, VI Secția 608.

ANGEE DE ENFURS e cea mai nouă
științific lucrată

Cremă pentru mâni și față
și cea mai bună mijlocire igienică a timpului prezent.

Tuba 80 ileri De vânzare în tot loc. Doza cor. 1-00

3 zile de probă

Trimite la ori-și-cine cu rambursă din orologioarele de mai jos
(în care timp se pot schimba ori cere banii retur) și anume:

Orologiu american de nișel.	cor. 2-80
patent Roskopf	cor. 3-
american Goldin	cor. 3-50
de tren Roskopf	cor. 4-
Roskopf cu 2 capace	cor. 4-50
lat	cor. 5-
cu 2 capace, inițiatie de argint	cor. 6-
de aur 11 carate	cor. 18-
original Omega	cor. 20-
deșteptător cu concurență 12cm. înalt	cor. 2-
marca Junghaus	cor. 3-
cu cadran Radium	cor. 4-
Radium, cu 2 clopote	cor. 5-
cu meșică	cor. 8-
înălț. 75 cm înalt	cor. 8-
cu sunet de clopot	cor. 10-
cu automat de muzică și baterie	cor. 14-
rotund cu deșteptător.	cor. 6-

Garantie pe 3 ani în scris. — Trimiterea prin rambursă.

Max Kühnel, = WIEN, IV. =
Margarethenstrasse 27/750
1905. Lista de preturi originală de fabrică se trimite gratis

Uimitor de ieftin!

710 buc. pentru numai cor. 3-75.

Un orologiu aurit minuat precision „Anker” cu umbletul de 56 oare pe lângă garanția de 3 ani împreună cu lanț frumos, o cravată de mătase pentru domni, un ac masiv de cravată, care nu se rupe, 3 bucișii batiste fine, un inel pentru domni cu piatră scumpă imitată, un apăsător pentru țigări din spumă de mare imitat, o oglindă minuată de burzar pentru toaletă, un aparat pentru fotografat la moment, un scobitor de dinți fin construit din 4 părți, broșă pentru dame, „Noutate” o pereche de lămpi de manșete din aur duble „Lilial” cu închizătoare patentată, un album minuat cu chipurile cele mai frumoase ale universului pentru copii fiecare titlu să aibă interes, un colar minuat pentru dame din mărgelă orientale, cari nu se sparg, 20 obiecte fine pentru corespondență și încă 600 obiecte necesare pentru casă, toate laolaltă împreună cu orologiu, care singur valorează lanțul acesta, costă numai cor. 3-75. Trimiterea se face cu rambursă prin Export Haus „LOUVRE” 1973

F. Windisch, Krakau Nr. M 28
Barracke-Celle-NB. on

Atențiune!

50.000 perechi de ghete
4 perechi de ghete
numai Cor. 7-90

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete adănc sub prețul de fabricare. Deci în vând fiecare 2 perechi ghete cu șinoare, pentru domni și 2 perechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galonată, cu talpă bătută cu cauc. foarte eleg. fasonul cel mai nou. mărimea cor. form numărului. Toate 4 perechile costă numai K7.50 Trimiterea per rambursă

S. Lustig, export de ghete
Neu-Saudez. 54/p. Austria
Schimbul e almis sau banii retur

Linia
Holland-America
Rotterdam

Societate de vapoare
Niederlandă-Americană

Firmă protocolată în Ungaria.
In fiecare săptămână circulare între
Rotterdam - Newjork -
Kanada 1526

Cancelaria
Budapest, VII., Thököly-út 10.

Renumie universal

are ciurul de bușinar marca „Sirena”, 14 cor. sau american dublu, 20 cor. sau de mărge 26 de cor. Prin completarea lucrării producătorii din aceste ciururi, au afia singur la poartă a petruș offeri pentru prețul gros de ieftin de 4 cor. 20 bani a-cort clas, care prezintă un mecanism prima clasă, astfel ca nici nu se poate deosebi de un ciur de ser, cu costul 100 cor. Pentru merul regulat garanția 5 ani.

1 bucișă 4 cor. 59 bani, 2 bucișii 9 cor. 80 bani. Mai departe oferea un ciur Gloria, de argint, pentru bușinar, cu 3 cor. 60 bani. La orice ora clas se alina în cinste un lanț elegant aurit. Po e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin 1905

S. KOHANE, export de ciururi
Krakau, Sebastiangasse Nr. 15.

Capital social Coroane 1,200.000.
Telefon Nr. 168 Postbucarașea mag. 29.349

Banca generală de asigurare
societate pe acți în Sibiu—Nagyszebea

este prima bancă de asigurare românească, înălțată de instituțiile financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al „Albinet” și prezidentul „Solidarității”

Banca generală de asigurare
face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții la toate combinațiunile. Mai departe mijloacele asigurări contra șarjurilor, contra accidentelor și contra grădinel. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospective, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat

Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legături — pot fi primite oriand în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE
ca informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:
Banca generală de asigurare
Sibiu-Nagyszebea — Edificiul „ALBINA”

Viță americană altoită precum și viță americană pentru altoit, cu și fără rădăcini. In diferite varietăți furnizează renumita și de mulți ani recunoscută ca cea mai de încredere pepinieră.

Fr. Caspari
Mediș-Medgyes (Nagyköküllő vm.)
Serviciu conșințios. = Soluri garantate.

Catalogul se trimite la cerere gratis și franco. In catalog sunt publicate mai multe descrieri de mușumire, primite din toate părțile țării, astfel că înalte de a face comanda, oricine poate cere informațiuni în scris sau verbal dela doul proprietari cari nu-au timis acle scrișuri și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce o pot avea în firma de mai sus. 1914

CAROL F. JICHNECI în Sibiu și în Alba-Iulia

Fire cu ochuri din oțel

Spete de fâșni cu ochuri din oțel și în toate mărimile

Îte (Garnituri de răboiu)
Lista de fire 261 despre unelte pentru țesătorii și rotile de tors, să trimite la dorință gratis și franco

Cuște de bucatărie, de măcelari precum și bricege de esilitatea primă „Solinger” fabricat

Mașină de tocat carne, tincută, calitatea primă

Patine, săni și clopoței pentru săni

Poteoaave de jarnă pentru boi

1473

La comanda de la orice firme, despre care ai aflat din Foaie, **să amintesti** totdeauna, că ai cerit inseratul respectiv în **„Foaia Poporului”** ca astfel să fii servit bine, grabnic și ieftin